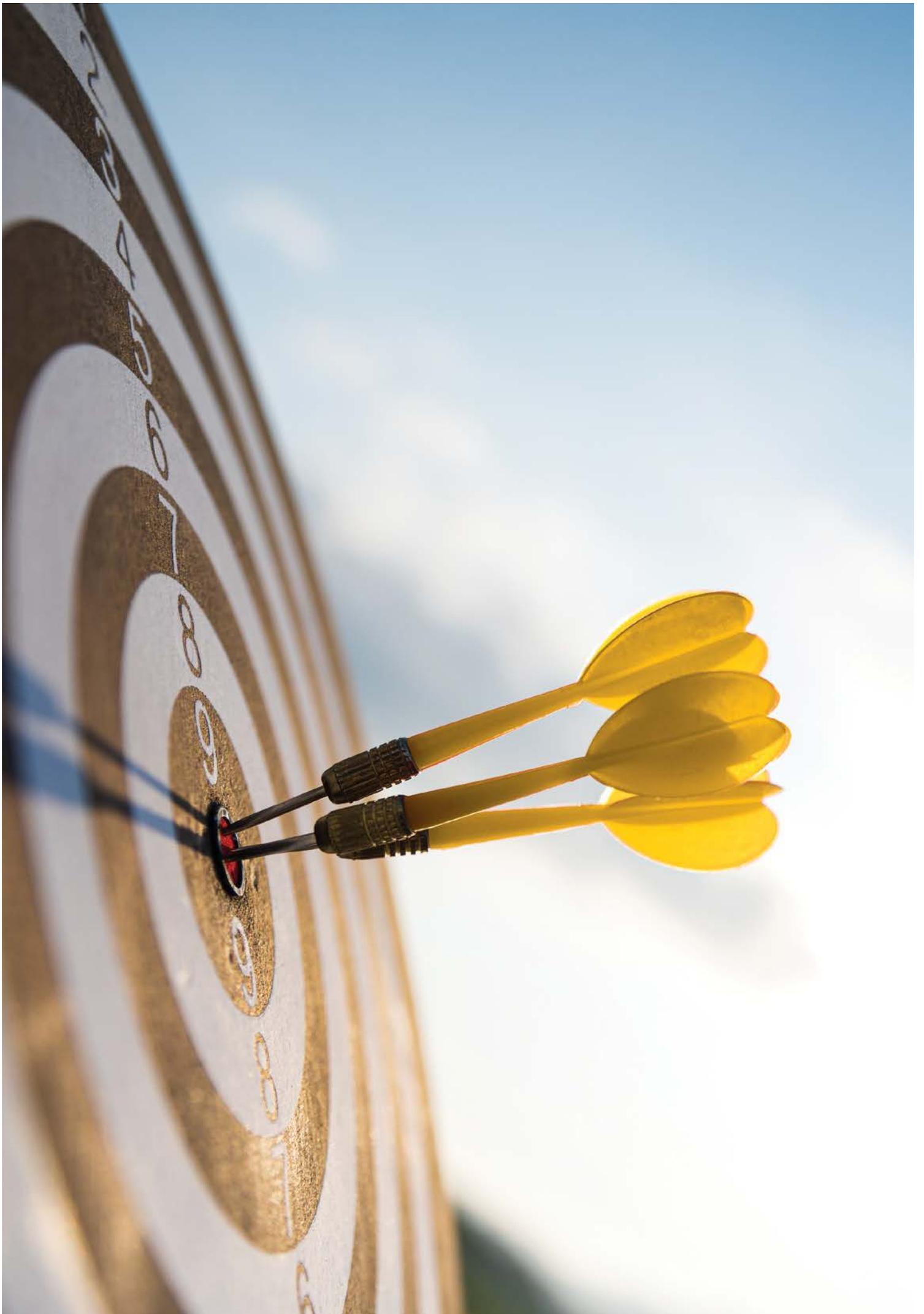


GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2023.



HRVATSKA AGENCIJA ZA OSIGURANJE DEPOZITA
CROATIAN DEPOSIT INSURANCE AGENCY



GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O SUSTAVU OSIGURANJA
DEPOZITA I RADU
HRVATSKE AGENCIJE ZA
OSIGURANJE DEPOZITA
za 2023. godinu



Sadržaj

UVODNA RIJEČ	7
KRATICE	9
HAOD – OSNIVANJE I RAZVOJ	10
ORGANIZACIJSKA STRUKTURA	11
ZAKONSKI OKVIR	12
SAŽETAK AKTIVNOSTI U 2023. GODINI	14
SUSTAV OSIGURANJA DEPOZITA	17
Važnost sustava osiguranja depozita	17
Financiranje sustava osiguranja depozita	19
Fond osiguranja depozita	20
Premija za osigurane depozite	20
Kreditne institucije u RH – članice SOD-a	21
Kategorizacija i udio imovine kreditnih institucija	22
Vlasnička struktura i tržišni udio kreditnih institucija	23
Izloženost FOD-a prema kreditnim institucijama	24
Isplata obeštećenja	25
KRETANJE DEPOZITA U KREDITNIM INSTITUCIJAMA	29
Sektorska klasifikacija depozita	32
Ukupni depoziti prema sektorskoj strukturi	32
Depoziti koji podliježu osiguranju prema sektorskoj strukturi	33
Osigurani depoziti prema sektorskoj strukturi	34
PRISILNA LIKVIDACIJA KREDITNIH INSTITUCIJA	36
JEDINSTVENI SANACIJSKI MEHANIZAM	38
Jedinstveni sanacijski fond	38
MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA	41
FINANCIJSKI POKAZATELJI	45
IZVJEŠTAJ O RADU HAOD-a	47
Izveštaj o radu – Osiguranje Depozita	48
Izveštaj o radu – Prisilna likvidacija i Sanacijski Fond	49
Izveštaj o radu – opći poslovi podrške poslovanju (uključujući mandatne poslove)	50
Izveštaj o javnoj nabavi	51
Izveštaj o aktivnostima službenika za informiranje	52
Izveštaj o aktivnostima povjerenika radnika za zaštitu na radu	53
Izveštaj o aktivnostima službenika za zaštitu osobnih podataka	53
Izveštaj o aktivnostima službenika za zaštitu dostojanstva	54
PRILOG	55
POPIS TABLICA	56
POPIS SLIKA	56

Hrvatska agencija za osiguranje depozita



Vizija

promicanje
povjerenja
u stabilnost
financijskog sustava



Misija

zaštita deponenta od
gubitka njihovih depozita
u slučaju propasti
kreditne institucije

omogućavanje brze
isplate osiguranih
depozita u slučaju
propasti kreditne
institucije

doprinos stabilnosti i
povjerenju u hrvatski
financijski sustav

podrška kreditnim
institucijama u
osiguravanju dugoročno
stabilnog poslovanja



Temeljne vrijednosti

Odgovornost – poštujemo
najviše etičke i
profesionalne standarde

Profesionalnost i timski
rad – znanjem i iskustvom
ostvarujemo iznimne
rezultate

Komunikacija i suradnja –
uspješno komuniciramo i
surađujemo s regulatornim
tijelima

UVODNA RIJEČ



Hrvatska je u 2023. godinu ušla kao 20. članica Eurozone i upravo ta činjenica ostat će zapisana kao važan dio hrvatske povijesti, no jednako tako i prekretnica u osobnim i poslovnim životima brojnih građana i poslovnih subjekata.

Godina iza nas bila je obilježena brojnim izazovima u okruženju, inflacijom, promjenama u navikama potrošača, a što je očekivano utjecalo i na monetarnu politiku.

Sve izazove koji su se našli pred nama uspješno smo savladali te s ponosom možemo reći da je u 2023. godini nastavljen kontinuitet stabilnosti bankarskog sektora i financijskog sustava u Republici Hrvatskoj. Isto je omogućilo daljnji rast depozita.

Hrvatska agencija za osiguranje depozita (HAOD) nastavila je s unapređenjem sustava osiguranja depozita, promičući najbolje prakse u području zaštite depozita i očuvanja financijske stabilnosti u Republici Hrvatskoj, ali i van njenih granica, dok su njeni stručnjaci nastavili s unapređenjem potrebnih znanja na putu ostvarenja daljnje izvrsnosti u području u kojem su već prepoznati.

Takvim pristupom zadržane su naše vrijednosti i ostvareni zadani ciljevi.

Predstavnici HAOD-a tijekom protekle godine aktivno su sudjelovali u unapređenju zakonodavnog okvira, odnosno konkretno u Radnim skupinama Ministarstva financija za izradu nacрта prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava te Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija, kao i na izradi izmjena i dopuna Pravilnika o obvezama kreditne institucije u odnosu na sustav osiguranja depozita, Pravilnika o obvezama Hrvatske agencije za osiguranje depozita i Pravilnika o plaćanju dijela premije u obliku neopozive obveze plaćanja i o poduzimanju mjera za smanjenje rizika nastupa osiguranog slučaja.

Također, našim znanjima i stručnošću doprinijeli smo aktivnostima vezanim uz prijedlog Europske komisije za revizijom okvira za upravljanje kriznim situacijama banaka i osiguranje depozita (CMDI paket). Prijedlog Europske komisije sadrži paket izmjena trenutne EU legislative, kao nastavak reformi u području Bankovne unije vezano uz upravljanje krizama banaka i osiguranja depozita. Predložene su izmjene i dopune zakonodavnih akata BRRD – Bank Recovery and Resolution Directive, SRMR – Single Resolution Mechanism Regulation te DGSD – Deposit Guarantee Scheme Directive.

Ne manje važno, u godini iza nas uložili smo poseban trud i potrebno vrijeme u pristupne pregovore i Kodeks o liberalizaciji OECD-a, zajedno s predstavnicima Ministarstva financija, HNB-a i HANFA-e kroz ispunjavanje pristupnih upitnika, sudjelovanju u fact-finding misijama u Zagrebu i na sjednici u Parizu, u nadležnosti Odbora za financijska tržišta OECD-a.

Dosadašnja pozitivna iskustva u radu s međunarodnim institucijama i u 2023. godini bila su poticaj jačanju aktivnosti na međunarodnoj razini. U tom kontekstu i s jasnim ciljem promicanja suradnje i otvaranja novih područja u unapređenju sustava osiguranja depozita potpisali smo Memorandum o razumijevanju i bilateralnoj suradnji s IDF- Indeliu ir investiciju draudimus iz Litve te s Nacionalnim fondom za osiguranje depozita Mađarske, a čime nam je želja osigurati kvalitetniji rad svih nacionalnih institucija za osiguranje

depozita, unapređujući međusobnom razmjenom znanja i iskustava europski sustav osiguranja depozita. HAOD kao jedan od predstavnika Republike Hrvatske redovno sudjeluje u radu Jedinственог санацијског одбора, тјела чија је улога осигурање санације банака без значајног утјечаја на gospodarstvo i na javne financije zemalja EU i ostalih zemalja.

U godini završetka procesa ključnih europskih integracija, pripala nam je čast da organiziramo prvu Sjednicu Jedinственог санацијског фонда u 2023. godini i ugostimo predstavnike Jedinственог санацијског одбора i predstavnike europskih zemalja.

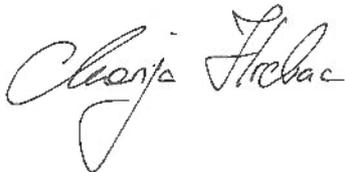
Svjesni naše uloge, ali i potrebe stalnog ulaganja u edukaciju i finansijsku pismenost naših sugrađana, posebno u dijelu koji se odnosi na sustav osiguranja depozita, tijekom 2023. godine organizirali smo radionice za kreditne institucije i akademsku zajednicu.

Jačanje finansijske pismenosti, posebno u dijelu koji se odnosi na sustav osiguranja depozita, stavlja pred nas nove izazove. S ciljem jačanja povjerenja deponenata u finansijski sustav, HAOD je povodom Svjetskog dana štednje izdao svoj prvi Vodič u svijet osiguranja depozita.

Godina koja je pred nama donijet će nove izazove na koje ćemo, kao i uvijek do sad, spremno odgovarati. Prilagođavat ćemo naša znanja i vještine konkretnim situacijama, no isto tako i traženom stupnju digitalizacije te, unutar svoje djelatnosti, nuditi rješenja, u svakom trenutku vodeći brigu o sigurnosti sustava osiguranja depozita, nastojeći unaprijediti suradnju sa svim našim ključnim dionicima.

Koristim priliku zahvaliti svim našim partnerima i sudionicima hrvatskog, europskog i međunarodnog finansijskog tržišta na kvalitetnoj suradnji tijekom dosadašnjeg razdoblja, kao i djelatnicima HAOD-a na predanosti, trudu i stručnosti kojima zajedno čuvamo povjerenje u finansijski sustav, štitimo građane i gospodarstvo te pružamo podršku kreditnim institucijama u osiguranju stabilnog i dugoročnog poslovanja.

Marija Hrebac, direktorica



KRATICE

CMDI

Okvir za upravljanje bankovnim krizama i osiguranjem depozita (eng. Crisis Management and Deposit Insurance)

ECB

Europska središnja banka

EFDI

Europski forum osiguravatelja depozita

EU

Europska unija

FOD

Fond osiguranja depozita

GDPR

Opća uredba o zaštiti osobnih podataka

HANFA

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

HAOD

Hrvatska agencija za osiguranje depozita

HNB

Hrvatska narodna banka

IADI

Međunarodno udruženje osiguravatelja depozita

KI

Kreditne institucije

MPGI

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine

OECD

Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj

SOD

Sustav osiguranja depozita

SRB

Jedinstveni sanacijski odbor

SRF

Jedinstveni sanacijski fond

SRM

Jedinstveni sanacijski mehanizam

POLITIKA

Politika zaštite osobnih podataka

PVS

Privremeni visoki saldo zaštićen u dodatnom iznosu

SPV

SPV ZA SANACIJU d.o.o. za poslovne usluge u likvidaciji

ZSOD

Zakon o sustavu osiguranja depozita

ZOPL

Zakon o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija

ZPPI

Zakon o pravu na pristup informacijama

ZZNR

Zakon o zaštiti na radu

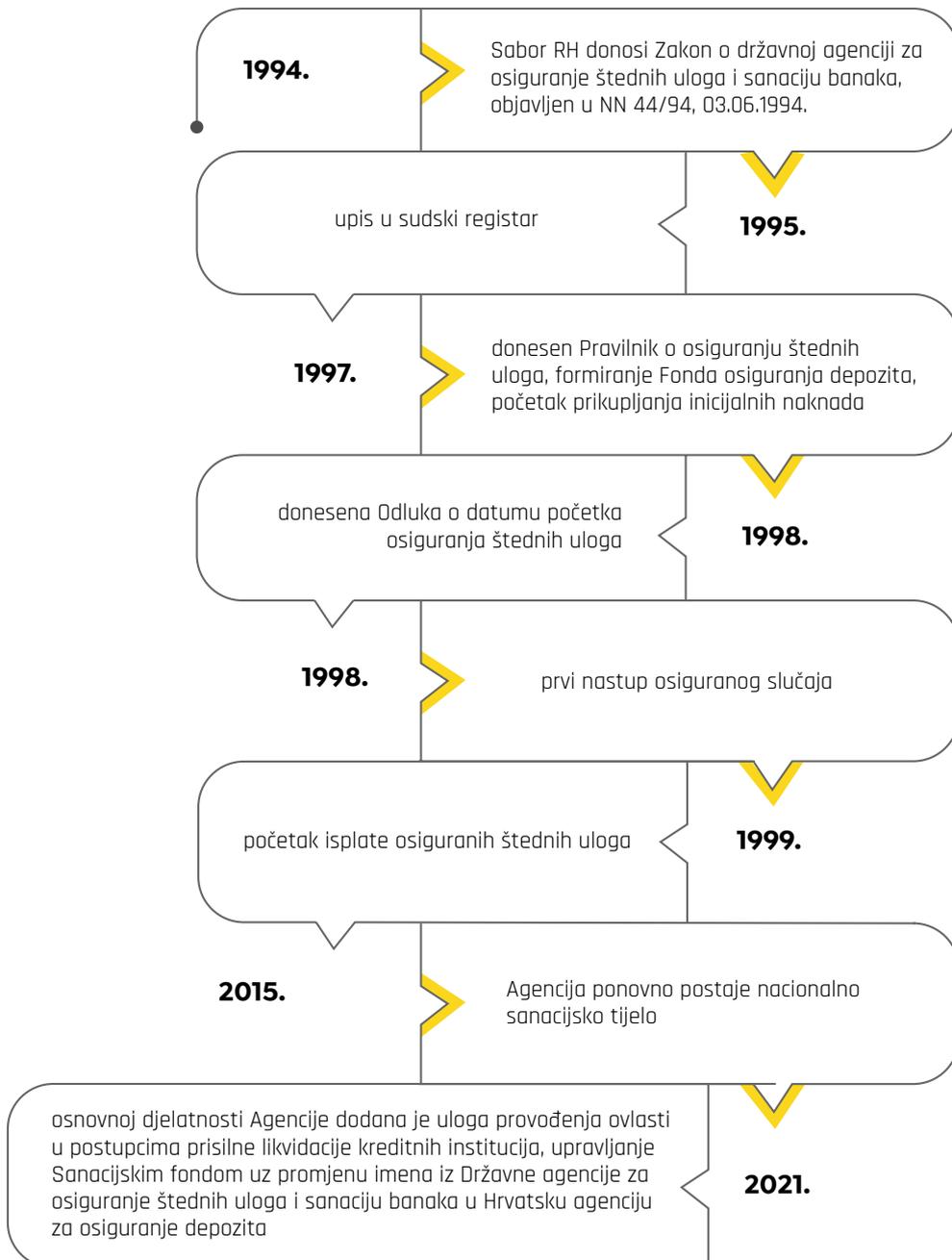
HAOD – OSNIVANJE I RAZVOJ

Hrvatska agencija za osiguranje depozita (prije Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka) osnovana je 1994. godine kao specijalizirana financijska institucija koja osigurava štedne uloge u bankama i štedionicama te provodi postupak sanacije banaka.

Zakonske ovlasti Hrvatske agencije za osiguranje depozita od osnivanja do danas ojačale su njezinu ulogu u zaštiti depozita deponenata kao i u doprinosu održavanja financijske stabilnosti.

Početkom 90-tih godina 20. stoljeća bankarski sektor Republike Hrvatske započinje svoje dugo krizno razdoblje. Osnovni uzroci krize iz tog razdoblja bankarskoga sustava su naslijeđe bivšega sustava, nužnost pretvorbe i privatizacije, utjecaj ekonomske politike u uvjetima monetarne nesamostalnosti (do kraja 1991. godine), rata i nemogućnost da se fiskalnom politikom prikupe odgovarajuća sredstva za ostvarenje ciljeva države.

Osamostaljenjem Republike Hrvatske 1991. godine i nastankom Hrvatske narodne banke počinje reforma bankarskog sustava, a koju prati osnivanje i razvoj Hrvatske agencije za osiguranje depozita.



ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Tijela HAOD-a čine Nadzorni odbor i direktor.

Nadzorni odbor HAOD-a tijekom 2023. godine djeluje u istom sastavu kao u prethodnoj, 2022. godini, a čine ga Stipe Župan, Jadranka Grokša Kardum i Dražen Karakašić.

Direktorica HAOD-a Marija Hrebac djeluje na čelu HAOD-a obavljajući sve povjerene dužnosti i ovlasti u mandatu koji joj je povjerio Nadzorni odbor u skladu sa zakonskim okvirom, statutom i drugim propisima.

Slika 1 Organizacijska struktura



U 2023. godini Nadzorni odbor HAOD-a održao je četiri sjednice na kojima je jednoglasno donio odluke iz svoje nadležnosti, konkretno o usvajanju revidiranih godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu godinu, odabiru neovisnog vanjskog revizora financijskih izvještaja za prethodnu godinu, usvajanju financijskog plana HAOD-a, trogodišnjeg i godišnjeg plana rada HAOD-a za 2023. godinu i usvajanju godišnjeg izvještaja o radu Nadzornog odbora te usvajanju internih akata: izmjena i dopuna Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta te usklađenog Pravilnika o zaštiti na radu.

ZAKONSKI OKVIR

Zakonski okvir za obavljanje poslova iz nadležnosti HAOD-a u 2023. godini čine relevantni propisi navedeni u tablici 1.

Tablica 1 Pregled zakonskog okvira EU i RH

EU regulativa	Sl. list EU	RH regulativa	NN
Direktiva EU Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima osiguranja depozita	2014/49/ EU od 6. 4. 2014.	Zakon o sustavu osiguranja depozita	146/20, 119/22
Uredba o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010	806/2014/EU od 15. 7. 2014.	Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava	146/20, 21/22
Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava	2014/59/EU od 15. 5. 2014.		
Delegirana uredba o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s ex ante doprinosima aranžmanima financiranja sanacije	2015/63/EU od 21. listopada 2014.		
Direktiva 2001/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. travnja 2001. o restrukturiranju i likvidaciji kreditnih institucija	2001/24/EZ od 4. 4. 2001.	Zakon o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija	146/20
Direktiva (EU) 2017/2399 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu rangiranja neosiguranih dužničkih instrumenata u insolventijskoj hijerarhiji	2017/2399/EU od 12. 12. 2017.		

Izvor: EU i RH regulativa

Podzakonski propisi temeljeni na Zakonu o sustavu osiguranja depozita su:

1. Pravilnik o postupku pristupanja u sustav osiguranja depozita,
2. Pravilnik o načinu dokazivanja kriterija za utvrđivanje depozita koji predstavljaju privremeni visoki saldo,
3. Pravilnik o postupku razmjene informacija između Hrvatske agencije za osiguranje depozita i sustava osiguranja depozita matične države članice,
4. Pravilnik o provedbi kontrole ispunjava li kreditna institucija obveze iz Zakona o sustavu osiguranja depozita,
5. Pravilnik o obvezama kreditne institucije u odnosu na sustav osiguranja depozita,
6. Pravilnik o obvezama Hrvatske agencije za osiguranje depozita,
7. Pravilnik o plaćanju dijela premije u obliku neopozive obveze plaćanja i o poduzimanju mjera za smanjenje rizika nastupa osiguranog slučaja.

Zakonom o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija (NN, br. 146/20) te pripadajućim Pravilnikom o utvrđivanju liste likvidatora (NN, br. 75/22) reguliran je postupak prisilne likvidacije kreditnih institucija.

Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (NN, br. 146/20, 21/22) kojim je transponirana Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava 2014/59/EU te Uredba (EU) br. 806/2014 o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 čini sastavni dio zakonodavnog okvira HAOD-a.



SAŽETAK AKTIVNOSTI U 2023. GODINI

Predstavnici HAOD-a tijekom 2023. godine aktivno su sudjelovali u Radnim skupinama Ministarstva financija za izradu nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija i na izradi izmjena i dopuna Pravilnika o obvezama kreditne institucije u odnosu na sustav osiguranja depozita, Pravilnika o obvezama Hrvatske agencije za osiguranje depozita i Pravilnika o plaćanju dijela premije u obliku neopozive obveze plaćanja i o poduzimanju mjera za smanjenje rizika nastupa osiguranog slučaja.

Također, predstavnici HAOD-a su doprinijeli aktivnostima vezanim uz prijedlog Europske komisije za revizijom okvira za upravljanje kriznim situacijama banaka i osiguranje depozita (CMDI paket), odnosno konkretno uz prijedlog izmjene i dopune BRRD – Bank Recovery and Resolution Directive, SRMR – Single Resolution Mechanism Regulation te DGSD – Deposit Guarantee Scheme Directive.

Predstavnici HAOD-a pružali su stručnu potporu u pristupnim pregovorima Hrvatske u članstvo međunarodne organizacije OECD vezanim uz hrvatski financijski sustav te sustav upravljanja krizama pred Odborom za financijska tržišta OECD-a, zajedno s ostalim ključnim dionicima odnosno predstavnicima: Ministarstva financija, HNB-a i HANFA-e.

Tijekom 2023. godine HAOD je aktivno sudjelovao u svim aktivnostima vezano za Jedinstveni sanacijski fond (SRF).

Sukladno Uredbi (EU) br. 806/2014 (Uredba o SRM-u) početno razdoblje za osnivanje SRF-a završava 31. prosinca 2023. godine te iznos dostupnih financijskih sredstava u SRF-u ima iznositi najmanje 1% iznosa osiguranih depozita svih kreditnih institucija s odobrenjem za rad u svim državama članicama sudionicama. Ovisno o iznosu dostupnih financijskih sredstava u SRF-u nakon završetka početnog razdoblja, SRB će procijeniti potrebu prikupljanja doprinosa SRF-u u 2024. godini radi dostizanja ciljne razine.

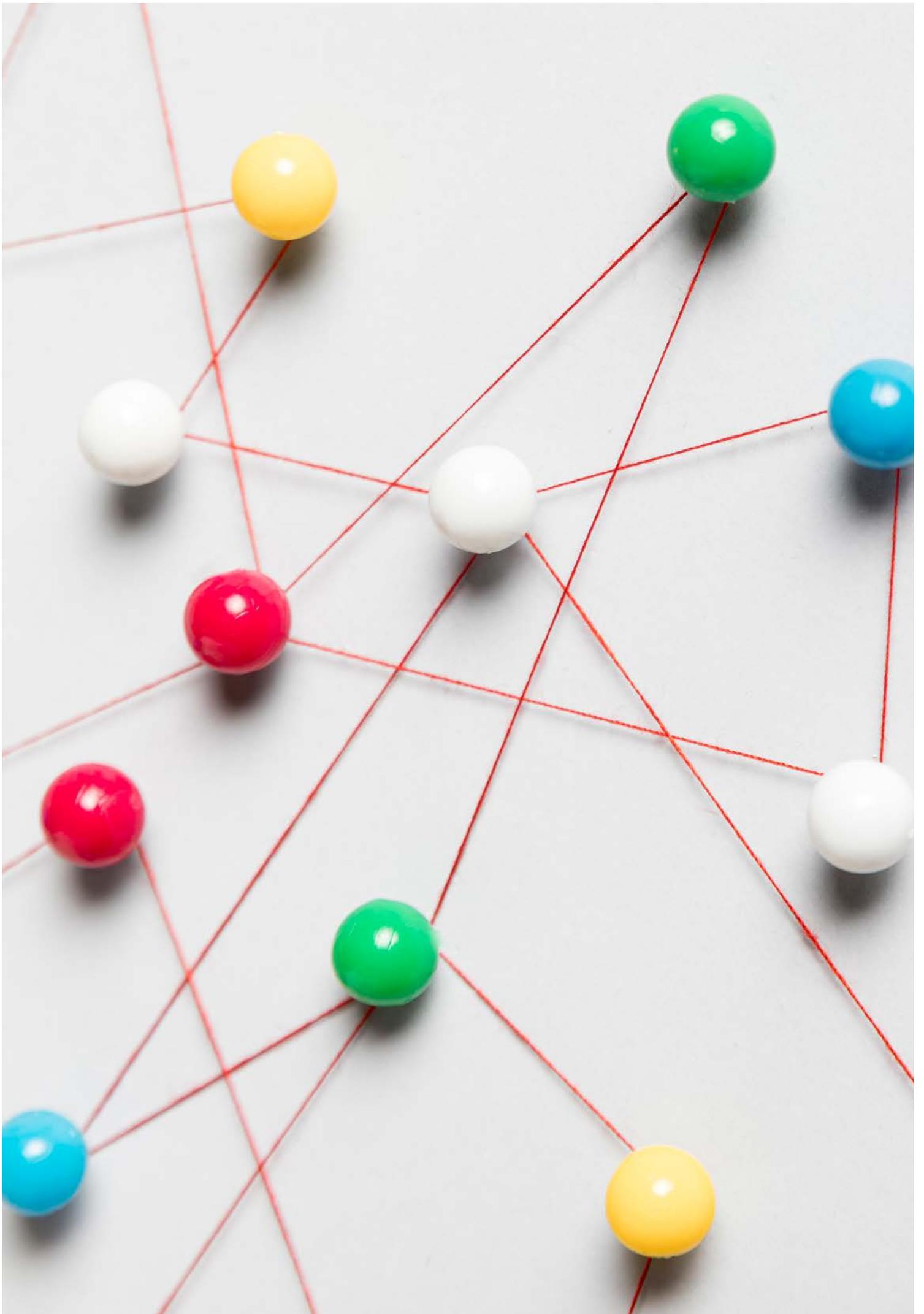
U drugoj polovici 2023. godine pokrenut je postupak likvidacije društva SPV za sanaciju d.o.o., koje je Agencija osnovala 2017. godine. Društvo je osnovano na temelju odredaba Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava kao instrument odvajanja imovine u postupku sanacije Jadranske banke d.d. Pokretanje postupka likvidacije posljedica je unovčenja cjelokupne imovine Jadranske banke d.d. koja je bila prenesena na SPV za sanaciju d.o.o.

Obzirom na činjenicu da HAOD više ne raspolaže državnom imovinom, a koja je 2017. godine prenijeta u Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine te nadalje slijedom promjena regulatornog okvira u odnosu na organizaciju i upravljanje HAOD-om i način financiranja uređen ZSOD-om, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 13. srpnja 2023. donijela Odluku o izmjeni odluke o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku kojom se HAOD briše s popisa pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

HAOD kontinuirano i sustavno usklađuje i unaprjeđuje poslovne procese s najboljim europskim praksama. Tako Europski regulatori i sustavi osiguranja depozita danas prepoznaju praksu HAOD-a kao „najbolju praksu“.

HAOD kontinuirano i aktivno informira o svojoj ulozi kroz aktivnosti objavljivanja i širenja edukativnih materijala, odnosno objave na mrežnim stranicama HAOD-a, objave na društvenim mrežama (LinkedIn) i internetskim portalima te kroz komunikaciju s (potencijalnim) korisnicima financijskih usluga i širom javnosti putem baza pitanja i odgovora na webu HAOD-a s informativnim objavama.

HAOD je povodom Svjetskog dana štednje objavio brošuru „Vodič u svijet osiguranja depozita“. Cilj brošure je informiranje deponenata o sustavu osiguranja depozita kroz detaljne i sveobuhvatne informacije. Brošura je objavljena na internetskoj stranici HAOD-a, te su istu preuzele i objavile i kreditne institucije u dijelu koji se odnosi na informiranje deponenata.



SUSTAV OSIGURANJA DEPOZITA

Važnost sustava osiguranja depozita.

Slika 2 Važnost sustava osiguranja depozita



Osiguranje depozita temelj je povjerenja deponentata u bankarski sustav kao i doprinos financijskoj stabilnosti.

Bankarska stabilnost je visoko ovisna o povjerenju svih deponentata koji koriste usluge kreditnih institucija. Teškoće u bankarskom poslovanju nastaju kada je to povjerenje narušeno, odnosno konkretno u trenutku kada deponenti zbog nepovjerenja u određenu kreditnu instituciju „povlače“ svoje depozite.

Sustavom osiguranja depozita osigurava se povjerenje deponentata u cjelokupan bankarski sustav čime se sprječava potencijalna panika deponentata, kao i povlačenje depozita iz kreditnih institucija. Upravo se na ovaj način štiti bankarski sustav te se pruža podrška kreditnim institucijama u osiguravanju stabilnog i dugoročnog poslovanja.

SOD je izuzetno važan element sustava za financijsku stabilnost te je posebno značajan u vrijeme krize kada sprječava tzv. „juriš na banke“, koji nastaje iz nepovjerenja deponentata.

Ujednačenost osiguranja depozita na razini EU temelji se na Direktivi 2014/49/EU (DGSD) kojom su europski regulatori povećali stupanj harmonizacije sustava osiguranja depozita u državama članicama EU. DGSD je u hrvatsko zakonodavstvo transponirana Zakonom o sustavu osiguranja depozita (NN br. 146/20, 119/22) (dalje u tekstu: ZSOD).

Ujednačenost se posebno odnosi na:

- visinu obeštećenja (usuglašena razina zaštite koja podrazumijeva da je osigurani iznos u svim članicama Europske unije 100.000 eura po deponentu po kreditnoj instituciji),
- opseg osiguranja (uključivanje u sustav osiguranja i depozita svih pravnih osoba, osim financijskih institucija, osiguravajućih društava, mirovinskih fondova i državnih institucija),
- rokove isplate obeštećenja.

Osim jačanja povjerenja u bankarski sustav, namjera europskih regulatora pri donošenju ujednačenih odredbi na razini država članica EU je i uspostavljanje jednakih uvjeta za sve deponente na zajedničkom europskom tržištu kako bi se spriječio prijenos depozita među državama članicama radi postizanja višeg stupnja sigurnosti i očuvanja financijske stabilnosti svakog sustava, kako pojedinačno, tako i u cjelini.

Za efikasno funkcioniranje SOD-a važno je osigurati kvalitetnu organizaciju sustava, načine financiranja, dodatne izvore financiranja za slučaj potrebe te, što je i najvažnije, potrebnu i pravovremenu informiranost javnosti o dostupnosti depozita, iznosima i rokovima u slučaju nedostupnosti depozita u određenoj kreditnoj instituciji.

Osviještenost o djelovanju nacionalnog SOD-a koji će u relativno kratkom roku isplatiti deponentima njihove osigurane depozite do određenog limita, značajno doprinosi smanjenju teškoća do kojih neminovno dolazi prilikom izbijanja kriza.

HAOD upravlja sustavom osiguranja depozita u Republici Hrvatskoj kao tijelo koje ima ovlasti i provodi postupke propisane Zakonom o sustavu osiguranja depozita (NN, br. 146/20, 119/22).

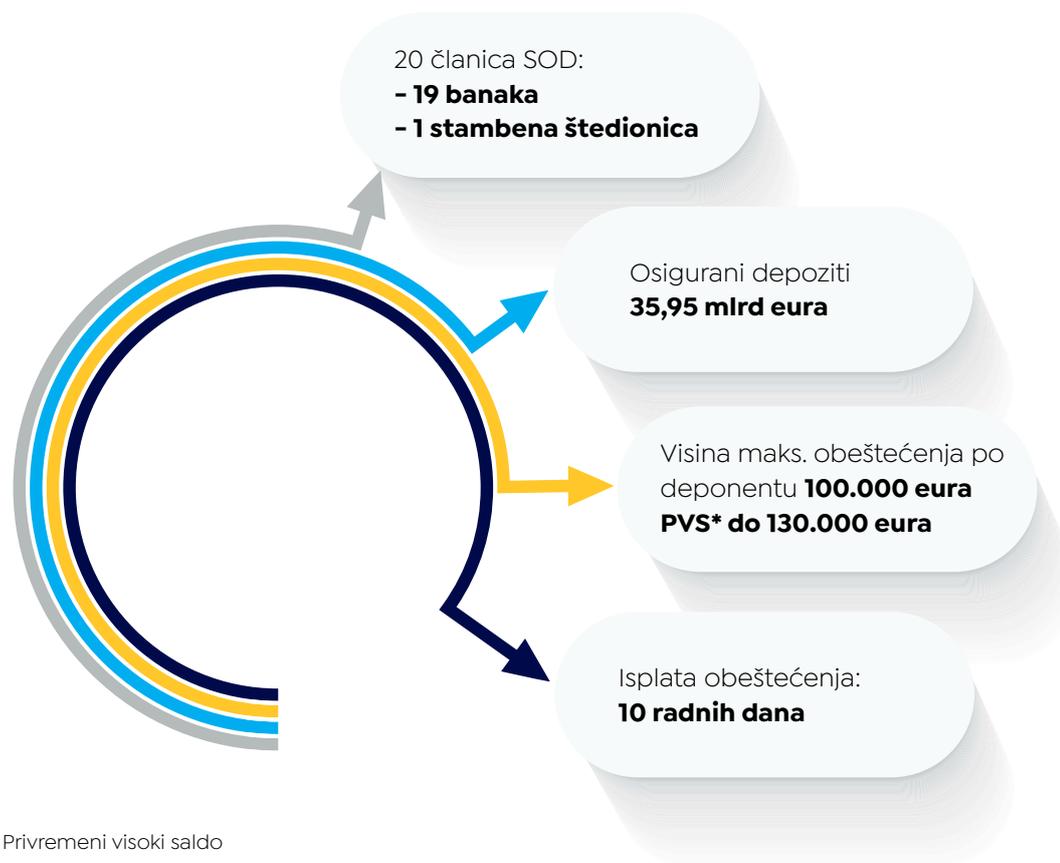
Sustav osiguranja depozita omogućuje zaštitu deponenata od gubitka depozita ako u kreditnoj instituciji nastupi osigurani slučaj te je izuzetno važan element sustava za financijsku stabilnost, posebno značajan u vrijeme krize.

Sustav osiguranja depozita aktivira se u trenutku nastupa osiguranog slučaja, a koji nastaje kada Hrvatska narodna banka (HNB) donese Rješenje o nedostupnosti depozita ili kada Trgovački sud u Zagrebu donese rješenje o otvaranju postupka prisilne likvidacije nad kreditnom institucijom.

Glavne karakteristike SOD-a u RH:

- neovisnost i samostalnost HAOD-a u cjelokupnoj nadležnosti,
- obavezno članstvo za sve kreditne institucije,
- financiranje „unaprijed“ („ex-ante“),
- diferencirani sustav premija,
- definirana ciljana razina Fonda osiguranja depozita,
- iznos osiguranja depozita kao u svim članicama Europske unije iznosi 100.000 eura po deponentu po kreditnoj instituciji

Slika 3 Ključni podaci sustava osiguranja depozita u 2023. godini



Financiranje sustava osiguranja depozita

Financiranje sustava osiguranja depozita u RH postavljeno je na ex-ante osnovi. Za ex-ante sustave karakteristično je da je uspostavljen Fond osiguranja depozita (FOD) koji se planira te u koji se sredstva uplaćuju unaprijed, prvenstveno iz premija koje uplaćuju sve kreditne institucije, članice sustava.

Zahvaljujući redovnim i sigurnim priljevima omogućava se likvidno i solventno poslovanje FOD-a, kao i brza isplata osiguranih depozita, posebno imajući u vidu da se propisani rokovi isplate značajno skraćuju.

Takav način prikupljanja sredstava „unaprijed“, odnosno na ex-ante osnovi, temelji se na jasno propisanim pravilima i pruža značajnu sigurnost, jer se sredstva u FOD-u prikupljaju u dobrim vremenima, uvijek su na raspolaganju te su tako dostatna za brzo i efikasno djelovanje u slučaju propasti kreditne institucije.

Važno je napomenuti kako se ZSOD-om osigurava da propast kreditne institucije nije na teret po-
reznih obveznika te se ukupni teret financiranja sustava osiguranja depozita eksplicitno prenosi na članice SOD-a.

Fond osiguranja depozita

Sustav osiguranja depozita financira se iz raspoloživih financijskih sredstava FOD-a.

Pored premija za osigurane depozite - osnovnog izvora financiranja, sredstva FOD-a osiguravaju se i kroz:

1. inicijalne naknade članica sustava osiguranja depozita,
2. sredstva od naplate po osnovi isplate obeštećenja iz postupaka prisilne likvidacije nad kreditnom institucijom,
3. sredstva od naplate preuzete imovine kreditne institucije nad kojima je otvoren postupak prisilne likvidacije (ranije stečajni postupak),
4. prihode od ulaganja sredstava FOD-a,
5. potraživanja za neopozive obveze plaćanja,
6. ostale izvore kao što su: zaduživanje kod kreditnih institucija u zemlji i inozemstvu, institucionalnih investitora, državnog proračuna RH kao tzv. posljednjeg utočišta i drugih sustava osiguranja depozita unutar EU.

Ciljana razina Fonda osiguranja depozita u RH odnosi se na procijenjeni iznos financijskih sredstava kojeg sustav osiguranja depozita mora kontinuirano imati za podmirenje očekivanih budućih obveza i pokrivanje operativnih i povezanih troškova osiguravatelja depozita. Ista u RH **iznosi 2,5% osiguranih depozita svih kreditnih institucija, članica sustava osiguranja depozita.**

ZSOD-om je propisano da se Fond osiguranja depozita sastoji od dva dijela, i to:

1. Osnovnog fonda - u visini od 1% osiguranih depozita
2. Dodatnog fonda - u visini od 1,5% osiguranih depozita.

Osnovni FOD u svakom trenutku treba raspolagati sa sredstvima u visini od 1% iznosa ukupno osiguranih depozita svih kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj i ta sredstva isključivo služe za isplatu osiguranih depozita.

Dodatni FOD ima funkciju nadopunjavanja Osnovnog FOD-a, u vidu potpore u prikupljanju ex-post premija, korištenja sredstava u svrhu poduzimanja mjera za sprječavanje rizika nastupa osiguranog slučaja te podrške financiranju sanacije kreditnih institucija, kao i podrške financiranju prisilne likvidacije kreditnih institucija.

Dodatni FOD u svakom trenutku treba raspolagati sa sredstvima u visini od 1,5% iznosa ukupno osiguranih depozita svih kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

Sredstva FOD-a ulažu se isključivo u imovinu niskog rizika (trezorski zapisi, obveznice RH) kako bi bila brzo i lako dostupna u slučaju propasti kreditne institucije.

Premija za osigurane depozite

Kreditne institucije imaju obvezu plaćanja jednokratne inicijalne naknade prilikom uključivanja u SOD, kao i premije za osigurane depozite tijekom sudjelovanja u SOD-u, sukladno odredbama ZSOD-a. Premije za osigurane depozite predstavljaju najvažniji izvor financiranja FOD-a.

Premije za osigurane depozite u nacionalnom SOD-u računaju se na tzv. risk based modelu tako da je u izračunu premije jedan od faktora i profil rizičnosti svake pojedine kreditne institucije, što znači da kreditna institucija koja preuzima veći rizik ima obvezu plaćanja veće premije u FOD.

Sredstva uplaćenih premija za osigurane depozite čuvaju se na posebnom računu HAOD-a otvorenom kod HNB-a.

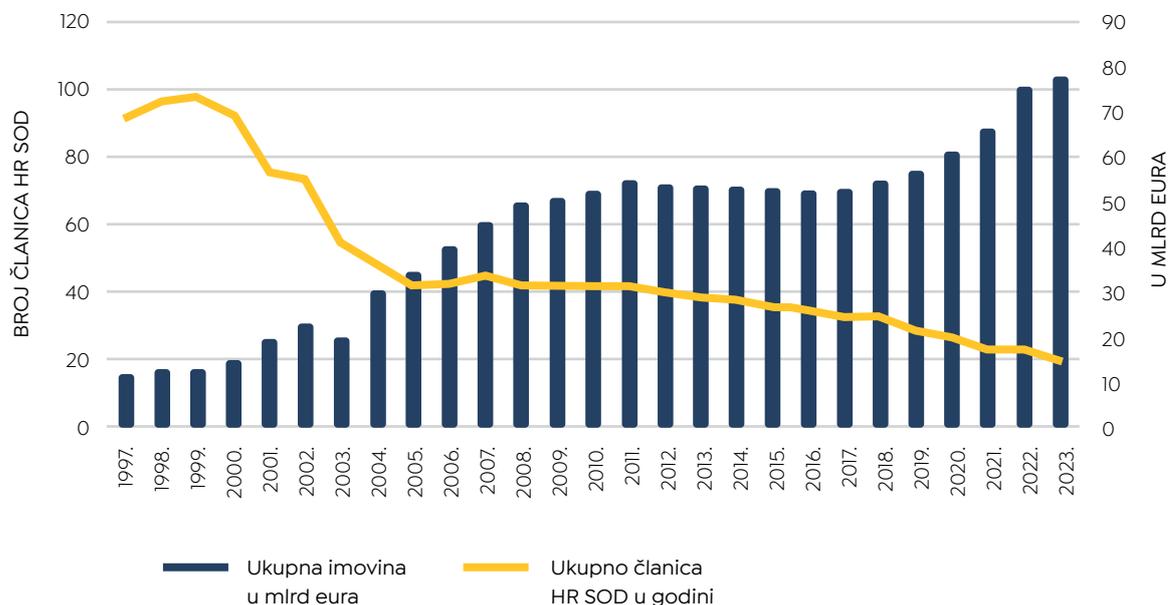
HAOD je u 2023. godini naplatio premiju za osigurane depozite s obzirom na to da su sredstva FOD-a za 3. kvartal bila na razini ispod 2,5%.

Kreditne institucije u RH – članice SOD-a

Na dan 31. prosinca 2023. godine na bankarskom tržištu poslovalo je 20 kreditnih institucija, 19 poslovnih banaka i 1 stambena štedionica. U odnosu na kraj prosinca 2022. godine broj kreditnih institucija smanjen je za jednu KI. Posljedica je to promjena u Novoj hrvatskoj banci d.d. koja je tijekom trećeg tromjesečja 2023. godine pripojena Hrvatskoj poštanskoj banci d.d.

Članstvo u SOD-u je obvezno za sve kreditne institucije koje su od HNB-a dobile odobrenje za rad i podružnice tih kreditnih institucija u drugoj državi članici.

Slika 4 Broj članica i ukupna imovina HR SOD 1997. – 2023.



Unatoč značajnom padu broja kreditnih institucija u razdoblju od kraja 90-tih do danas, ukupna imovina je višestruko rasla.

U tablici 2 navedene su članice RH SOD-a na dan 31.12.2023. godine.

Tablica 2 Popis članica SOD-a, na dan 31.12.2023.

RB	Članice	Web adresa
1	ADDIKO BANK d.d., Zagreb	www.addiko.hr
2	AGRAM BANKA d.d. Zagreb	www.agrambanka.hr
3	BANKA KOVANICA d.d., Varaždin	www.kovanica.hr
4	CROATIA BANKA d.d., Zagreb	www.croatiabanka.hr
5	ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Rijeka	www.erstebank.hr
6	HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb	www.hpb.hr
7	IMEX BANKA d.d., Split	www.imexbanka.hr
8	ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG d.d., Umag	www.ikb.hr
9	J&T BANKA d.d., Varaždin	www.jtbanka.hr
10	KARLOVAČKA BANKA d.d., Karlovac	www.kaba.hr
11	KENTBANK d.d., Zagreb	www.kentbank.hr
12	OTP BANKA d.d., Split	www.otpbanka.hr
13	PARTNER BANKA d.d., Zagreb	www.paba.hr
14	PODRAVSKA BANKA d.d., Koprivnica	www.poba.hr
15	PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., Zagreb	www.pbz.hr
16	RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., Zagreb	www.rba.hr
17	SAMOBORSKA BANKA d.d., Samobor	www.sabank.hr
18	SLATINSKA BANKA d.d., Slatina	www.slatinska-banka.hr
19	ZAGREBAČKA BANKA d.d., Zagreb	www.zaba.hr
20	WÜSTENROT STAMBENA ŠTEDIONICA d.d., Zagreb	www.wuestenrot.hr

Izvor: HAOD

Kategorizacija i udio imovine kreditnih institucija

Od ukupno 20 kreditnih institucija, najvećih 7 prema tržišnom udjelu u ukupnoj imovini svrstava se u kategoriju ostalih sistemski važnih kreditnih institucija (OSV), a njih 13 se odnosi na ostale kreditne institucije.

Prema zadnjim javno dostupnim podacima za kraj 2023. godine ukupna imovina kreditnih institucija povećala se u odnosu na kraj 2022. za 2,97% i iznosila je 78,19 milijardi eura. Imovina je porasla kod većine kreditnih institucija.

Tablica 3 Udio KI u ukupnoj imovini

RB	Naziv institucije	Ostale sistemski važne KI "OSV"	Ukupna imovina	Udio u ukupnoj imovini
1	Zagrebačka banka d.d.	DA	20.622.308	26,37%
2	Privredna banka Zagreb d.d.	DA	16.039.881	20,52%
3	Erste&Steiermärkische Bank d.d.	DA	14.041.024	17,96%
4	OTP banka d.d.	DA	7.875.882	10,07%
5	Raiffeisenbank Austria d.d.	DA	6.767.925	8,66%
6	Hrvatska poštanska banka d.d.	DA	5.849.977	7,48%
7	Addiko Bank d.d.	DA	2.269.649	2,90%
8	Istarska kreditna banka Umag d.d.		765.414	0,98%
9	KentBank d.d.		650.768	0,83%
10	Podravska banka d.d.		641.806	0,82%
11	Agram banka d.d.		585.725	0,75%
12	Karlovačka banka d.d.		432.374	0,55%
13	Wüstenrot stambena štedionica d.d.		303.269	0,39%
14	Partner banka d.d.		299.906	0,38%
15	Slatinska banka d.d.		241.712	0,31%
16	Croatia banka d.d.		233.730	0,30%
17	Banka Kovanica d.d.		220.797	0,28%
18	Imex banka d.d.		173.138	0,22%
19	Samoborska banka d.d.		93.875	0,12%
20	J&T banka d.d.		81.682	0,11%
			78.190.842	100,00%

Izvor: HNB

Vlasnička struktura i tržišni udio kreditnih institucija

U bankarskom sustavu u RH dominiraju kreditne institucije u stranom vlasništvu. I nadalje se 11 kreditnih institucija, koje su u ukupnoj imovini kreditnih institucija činile 88,9%, nalazilo u većinskom vlasništvu stranih dioničara.

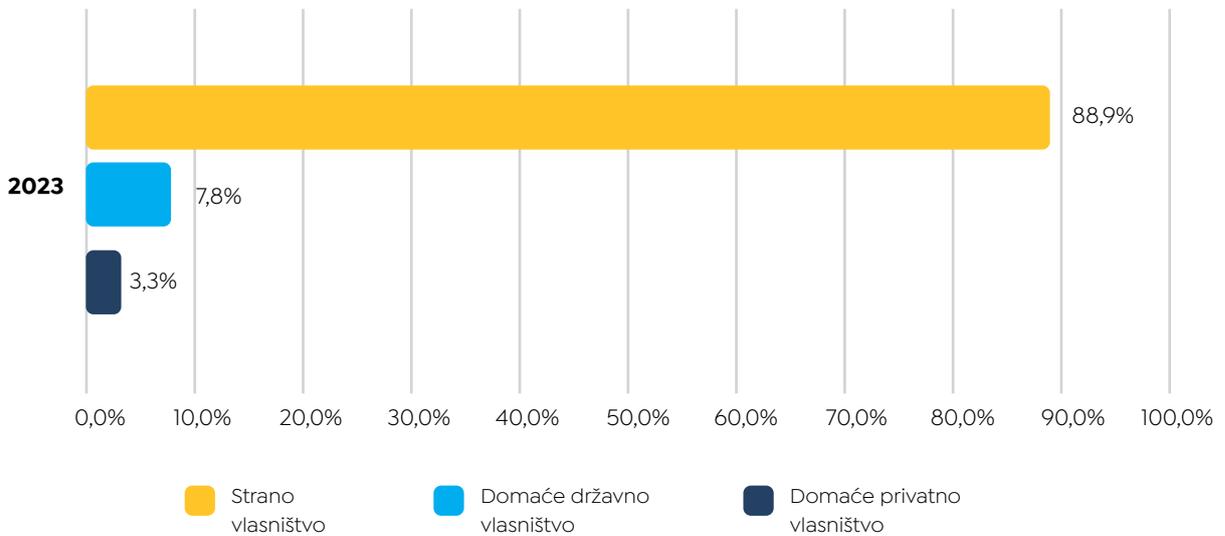
Tablica 4 Vlasnička struktura KI i udio njihove imovine u imovini svih KI na kraju razdoblja

Vlasnička struktura KI	31.12.2023.	
	Broj KI	Udio,%
Domaće državno vlasništvo	2	7,8
Domaće privatno vlasništvo	7	3,3
Strano vlasništvo	11	88,9
Ukupno	20	100,0

Izvor: HNB

U domaćem vlasništvu bilo je 9 KI s udjelom u ukupnoj imovini od 11,1%. Od toga u domaćem državnom vlasništvu bile su 2 KI s udjelom u ukupnoj imovini od 7,8%, dok je 7 KI u domaćem privatnom vlasništvu držalo svega 3,3% udjela u ukupnoj imovini svih kreditnih institucija.

Slika 5 Vlasnička struktura KI (% udio ukupne imovine), na dan 31.12.2023.



Izvor: HNB

Izloženost FOD-a prema kreditnim institucijama

Sredstva FOD-a na dan 31. prosinca 2023. godine iznosila su 890,5 milijuna eura, dok su osigurani depoziti svih kreditnih institucija iznosili 35,95 milijardi eura.

Pokrivenost osiguranih depozita sredstvima FOD-a, na dan 31. prosinca 2023. godine iznosila je 2,5%. S raspoloživim sredstvima FOD-a od 2,5% HAOD bi mogao isplatiti ukupno osigurane depozite **7 najmanjih kreditnih institucija** (eng. „LSI“), u trenutku istovremenog nastupa osiguranog slučaja.

Važno je za istaknuti da su ostale sistemski važne kreditne institucije („OSV“) pod nadležnosti SRB-a koji upravlja Jedinstvenim sanacijskim fondom (SRF), a koji je na kraju 2023. godine dosegnuo gotovo 78,0 mlrd. eura.

Pokrivenost osiguranih depozita po pojedinoj kreditnoj instituciji, na dan 31. prosinca 2023. godine prikazana je u tablici u nastavku.

Tablica 5 Stupanj pokrivenosti osiguranih depozita sredstvima FOD-a, na dan 31.12.2023.
(u 000 eura)

„LSI“KI*	OSIGURANI DEPOZITI	SREDSTVA ZA ISPLATU OD (2,5% OD)	STUPANJ POKRIĆA,%
1	464.758	890.509	191,6%
2	321.961	890.509	276,6%
3	266.203	890.509	334,5%
4	264.530	890.509	336,6%
5	250.489	890.509	355,5%
6	217.744	890.509	409,0%
7	169.587	890.509	525,1%
8	141.180	890.509	630,8%
9	128.132	890.509	695,0%
10	126.183	890.509	705,7%
11	108.123	890.509	823,6%
12	56.876	890.509	1565,7%
13	40.469	890.509	2200,5%

* LSI kreditne institucije

OSV KI**	OSIGURANI DEPOZITI	SREDSTVA ZA ISPLATU OD (2,5% OD)	STUPANJ POKRIĆA,%
1	9.091.306	890.509	9,8%
2	8.138.756	890.509	10,9%
3	5.446.857	890.509	16,3%
4	3.919.200	890.509	22,7%
5	2.913.304	890.509	30,6%
6	2.774.845	890.509	32,1%
7	1.107.976	890.509	80,4%

**OSV (sistemski važne kreditne institucije) – nadležnost SRB-a

Isplata obeštećenja

U 2023. godini nije bilo propasti niti jedne kreditne institucije.

Nastupom osiguranog slučaja, a koji je definiran ZSOD-om kao trenutak kada HNB donese rješenje o nedostupnosti depozita ili kada nadležni sud donese rješenje o otvaranju postupka prisilne likvidacije kreditne institucije aktivira se sustav osiguranja depozita.

Zakonski rok za pripremu isplate obeštećenja je rok od najviše 10 radnih dana od dana nastupa osiguranog slučaja, tj. propasti kreditne institucije. Važno je napomenuti da je HAOD u posljednjih deset godina obvezu isplate izvršavao u roku kraćem od zakonski propisanog.

Slika 6 Postupak isplate obeštećenja



Tablica 6 Povijesni pregled ukupnih obveza za isplatu po osnovi osiguranih depozita

R br.	Kreditna institucija	Godina otvaranja stečaja	Obeštećenje u eurima	Ukupan broj deponenata
1.	Vukovarska banka d.d. Vukovar	1998.	3.534.170	13.101
2.	Građanska štedionica d.o.o. Zagreb	1998.	4.011.444	946
3.	Ilirija banka d.d. Zagreb	1999.	4.903.329	1.780
4.	Komercijalna banka d.d. Zagreb	1999.	9.001.420	8.958
5.	Glumina banka d.d. Zagreb	1999.	180.076.834	24.002
6.	Županjska banka d.d. Županja	1999.	79.611.540	42.688
7.	Gradska banka d.d. Osijek	1999.	127.575.324	35.875
8.	Neretvansko gospodarska banka d.d. Ploče	1999.	3.678.013	5.635
9.	Invest štedionica d.o.o. Zagreb	1999.	1.834.012	201
10.	Promdei banka d.d. Zagreb	1999.	1.121.680	207
11.	Hrvatska gospodarska banka d.d. Zagreb	2000.	30.015.114	25.255
12.	Agroobrtnička banka d.d. Zagreb	2000.	17.064.256	14.613
13.	Trgovačko-turistička banka d.d. Split	2000.	2.885.246	1.419
14.	Adria štedionica d.o.o. Zagreb	2000.	247.630	31
15.	Dugi pogled štedionica d.o.o. Zagreb	2001.	1.105.267	99
16.	Grošbanak štedionica d.o.o. Zagreb	2001.	1.692.559	320
17.	Štedionica za razvoj i obnovu d.o.o. Zagreb	2001.	11.653.938	4.624
18.	Razvojna banka Dalmacija d.o.o. Split	2001.	438.219	97
19.	Gold štedionica d.o.o. Split	2001.	1.629.270	343
20.	Mediteran štedionica d.o.o. Split	2001.	2.714.170	421
21.	Alpe Jadran banka d.d. Split	2002.	3.747.931	1.846
22.	Kaptol banka d.d. Zagreb	2002.	2.000.528	411
23.	Slavonska štedionica d.d. Zagreb	2002.	2.526.723	304
24.	Gospodarska štedionica d.d. Vrbovec	2003.	1.337.533	166
25.	Međimurska štedionica d.d. Čakovec	2004.	21.305.660	4.366
26.	Credo banka d.d. Split	2012.	62.556.355	12.958
27.	Centar banka d.d. Zagreb	2013.	69.704.742	7.126
28.	Nava banka d.d. Zagreb	2014.	20.878.707	1.197
29.	Banka splitsko-dalmatinska d.d. Split	2016.	50.367.983	8.212
30.	Tesla štedna banka d.d. Zagreb	2018.	1.001	2
	UKUPNO		719.220.598	217.203

Izvor: HAOD

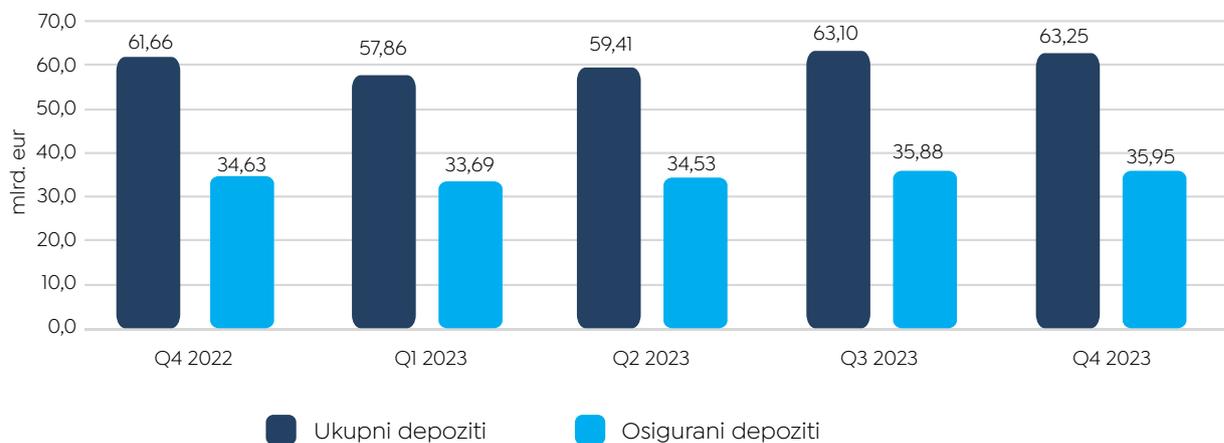


KRETANJE DEPOZITA U KREDITNIM INSTITUCIJAMA

Za potrebe osiguranja depozita, HAOD prati kretanje depozita u kreditnim institucijama, temeljem Izvješća o stanju ukupnih i osiguranih depozita za obračun premije osiguranja depozita. Izvješće je propisano Pravilnikom o obvezama kreditne institucije u odnosu na sustav osiguranja depozita (NN, br. 75/21), a sve kreditne institucije dužne su Izvješće dostavljati HAOD-u mjesečno.

Tijekom 2023. godine depoziti bilježe konstantni blagi rast u cijelom promatranom razdoblju zahvaljujući stabilnosti bankarskog sektora i financijskog sustava u RH.

Slika 7 Kretanje depozita od 31.12.2022. do 31.12.2023.



Izvor: HAOD

Ukupni depoziti u kreditnim institucijama porasli su u 2023. godini, te su na kraju prosinca 2023. iznosili **63,25 mlrd. eura**, što je u odnosu na kraj prošle godine porast za **1,59 mlrd. eura** odnosno **2,6%**.

Tablica 7 Porast ukupnih depozita (u mlrd. eura)

	2023	2022	2023 vs 2022	
Iznos ukupnih depozita KI	Iznos u eurima	Iznos u eurima	Promjena	Promjena u %
	63,25	61,66	1,59	2,6%

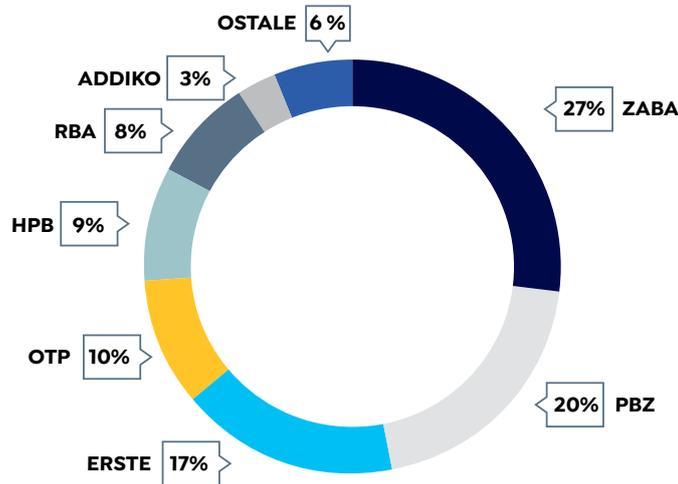
Izvor: HAOD

Od ukupno 20 kreditnih institucija, među **najvećih 7 kreditnih institucija** po veličini aktive distribuirano je čak **93,7% ukupnih depozita**, odnosno **59,29 mlrd. eura**, dok je udio depozita u svim ostalim kreditnim institucijama iznosio svega **6,3%**, odnosno **3,96 mlrd. eura**.

U odnosu na kraj 2022. godine ukupni depoziti navedenih 7 kreditnih institucija bilježe porast za **2,18 mlrd. eura** odnosno **3,8%**.

Od sedam najvećih kreditnih institucija najveći udio u ukupnim depozitima imala je Zagrebačka banka, i to 26,8%, odnosno 16,95 mlrd. eura, zatim slijedi Privredna banka Zagreb s 20,5%, odnosno 12,96 mlrd. eura, Erste&Steiermärkische Bank sa 16,9%, odnosno 10,68 mlrd. eura, OTP banka s 9,5%, odnosno 6,03 mlrd. eura, Hrvatska poštanska banka sa 9,4%, odnosno 5,91 mlrd. eura, Raiffeisenbank Austria s 8,0%, odnosno 5,09 mlrd. eura te Addiko Bank s 2,6% tj. 1,66 mlrd. eura.

Slika 8 Distribucija ukupnih depozita po KI, na dan 31.12.2023.



Izvor: HAOD

Osigurani depoziti na dan 31. prosinca 2023. godine iznosili su **35,95 mlrd. eura** što je u odnosu na kraj 2022. godine porast za **1,32 mlrd. eura**, odnosno **3,8%**.

Tablica 8 Porast osiguranih depozita (u mlrd. eura)

	2023	2022	2023 vs 2022	
	Iznos u eurima	Iznos u eurima	Promjena	Promjena u %
Iznos osiguranih depozita KI	35,95	34,63	1,32	3,8%

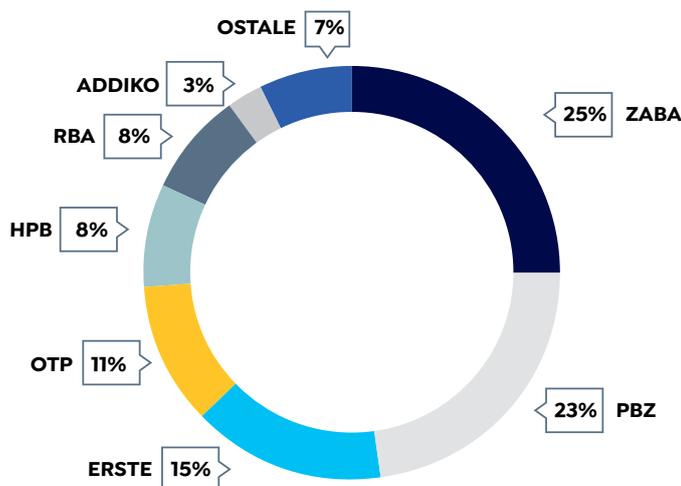
Izvor: HAOD

U ukupnom iznosu osiguranih depozita, **depoziti velikih banaka (njih 7)** činili su čak **92,9%** odnosno **33,39 mlrd. eura**, dok je udio depozita u svim ostalim kreditnim institucijama iznosio svega **7,1%** odnosno **2,56 mlrd. eura**.

U odnosu na kraj 2022. godine osigurani depoziti navedenih 7 kreditnih institucija bilježe rast za **5,3%**, odnosno **1,68 mlrd. eura**.

Od sedam velikih kreditnih institucija najveći udio u osiguranim depozitima imala je Zagrebačka banka s 25,3% odnosno 9,09 mlrd.eura, zatim slijedi Privredna banka Zagreb s 22,6%, odnosno 8,14 mlrd. eura, Erste&Steiermärkische Bank s 15,2%, odnosno 5,45 mlrd. eura, OTP banka s 10,9%, odnosno 3,92 mlrd.eura, Hrvatska poštanska banka s 8,1% tj. 2,91 mlrd. eura, Raiffeisenbank Austria sa 7,7% odnosno 2,77 mlrd. eura, te Addiko Bank s 3,1% odnosno 1,1 mlrd. eura.

Slika 9 Distribucija osiguranih depozita po KI, na dan 31.12.2023.



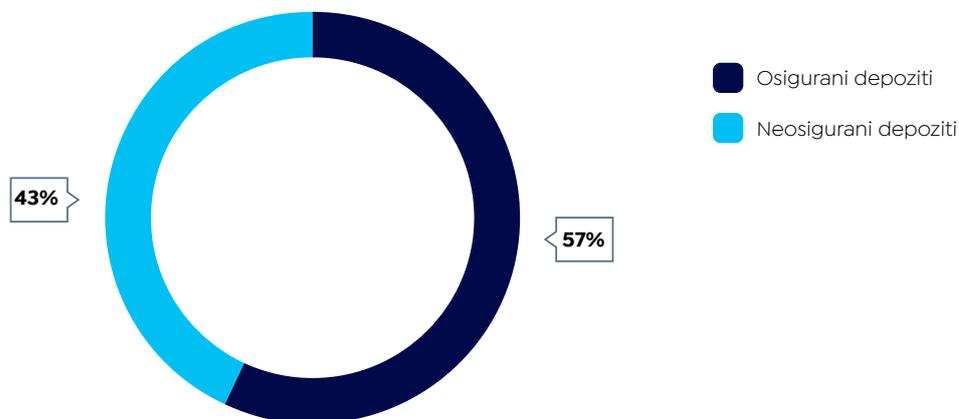
Izvor: HAOD

Neosigurani depoziti na dan 31. prosinca 2023. godine iznosili su 27,30 mlrd. eura.

U strukturi neosiguranih depozita najveći udio imaju depoziti pravnih osoba koji podliježu osiguranju, a čiji ukupan iznos prelazi iznos od 100.000 eura, i to u iznosu 13,29 mlrd. eura ili 48,7%, slijede depoziti fizičkih osoba u iznosu od 6,41 mlrd. eura ili 23,5%, depoziti državnih jedinica u iznosu od 4,23 mlrd. eura ili 15,5%, zatim depoziti financijskih institucija u iznosu od 2,79 mlrd. eura ili 10,2%, te depoziti neprofitnih institucija u iznosu od 572,07 milijuna eura tj. 2,1%.

Slika 10. prikazuje odnos osiguranih i neosiguranih depozita u kreditnim institucijama. Iz prikaza je vidljivo da na kraju 2023. godine 56,8% ukupnih depozita čine osigurani depoziti, odnosno depoziti koji ukupno po deponentu ne prelaze 100.000 eura, dok su neosigurani depoziti činili 43,2% ukupnih depozita.

Slika 10 Odnos osiguranih i neosiguranih depozita u KI na dan 31.12.2023.



Izvor: HAOD

Sektorska klasifikacija depozita

Ukupni depoziti prema sektorskoj strukturi

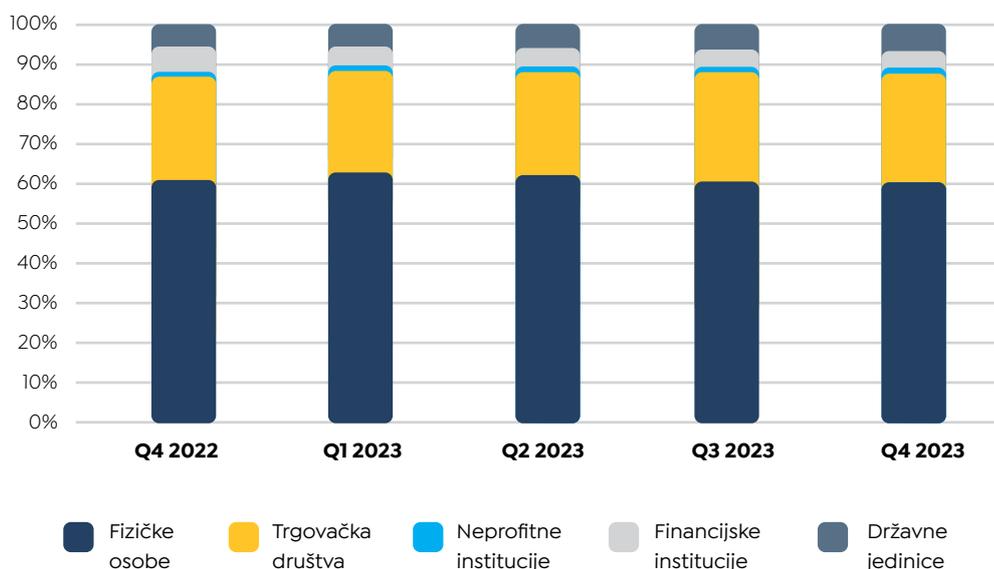
Tablica 9 Ukupni depoziti prema sektorskoj strukturi (u mlrd. eura)

Sve KI	Fizičke osobe	Trgovačka društva	Neprofitne institucije	Financijske institucije	Državne jedinice
31.12.22.	37,8	15,7	0,8	3,8	3,6
31.3.23.	36,5	14,6	0,9	2,7	3,2
30.6.23.	37,0	15,3	0,9	2,7	3,6
30.9.23.	38,3	17,3	0,9	2,6	4,1
31.12.23.	38,2	17,2	0,9	2,8	4,2

Izvor: HAOD

Na slici 11. vidljivo je kako su depoziti fizičkih osoba dominantni u strukturi ukupnih depozita. Sektor fizičke osobe čini najznačajnije deponente hrvatskog bankarskog sustava. Udio depozita sektora fizičkih osoba u ukupnim depozitima kreditnih institucija na dan 31. prosinca 2023. godine iznosio je čak 60,4%, odnosno 38,2 mlrd. eura. Sektor pravnih osoba imao je ukupno 17,2 mlrd. eura ukupnih depozita, odnosno 27,1%. Na sektor neprofitnih institucija odnosilo se 1,4% ukupnih depozita, tj. 897,7 milijuna eura. Financijske institucije držale su 4,4% ukupnih depozita tj. 2,8 mlrd. eura, a sektor državne jedinice 6,7%, odnosno 4,2 mlrd. eura.

Slika 11 Sektorska distribucija ukupnih depozita, 31.12.2022. – 31.12.2023.



Izvor: HAOD

Depoziti koji podliježu osiguranju prema sektorskoj strukturi

Tablica 10 Depoziti koji podliježu osiguranju prema sektorskoj strukturi (u mlrd. eura)

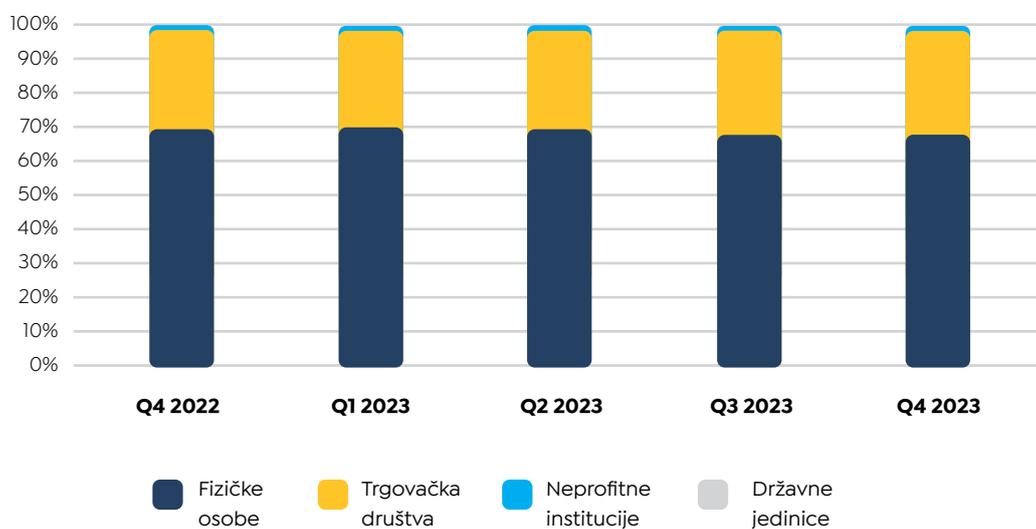
	Fizičke osobe	Trgovačka društva	Neprofitne institucije
31.12.22.	37,7	15,6	0,8
31.3.23.	36,4	14,5	0,9
30.6.23.	36,9	15,1	0,9
30.9.23.	38,2	17,1	0,9
31.12.23.	38,1	17,0	0,9

Izvor: HAOD

Udio ukupnih depozita koji podliježu osiguranju u ukupnim depozitima na dan 31. prosinca 2023. godine iznosio je 88,6% ukupnih depozita.

Od ukupnog iznosa depozita koji podliježu osiguranju na kraju promatranog razdoblja na depozite fizičkih osoba odnosilo se 38,1 mlrd. eura odnosno 68,0%, na depozite trgovačkih društava 17,0 mlrd. eura tj. 30,4%, na depozite neprofitnih institucija 0,9 mlrd. eura tj. 1,6%, dok su depoziti državnih jedinica iznosili 0,008 mlrd. tj. 0,01%.

Slika 12 Sektorska struktura depozita koji podliježu osiguranju, 31.12.2022. – 31.12.2023.



Izvor: HAOD

Osigurani depoziti prema sektorskoj strukturi

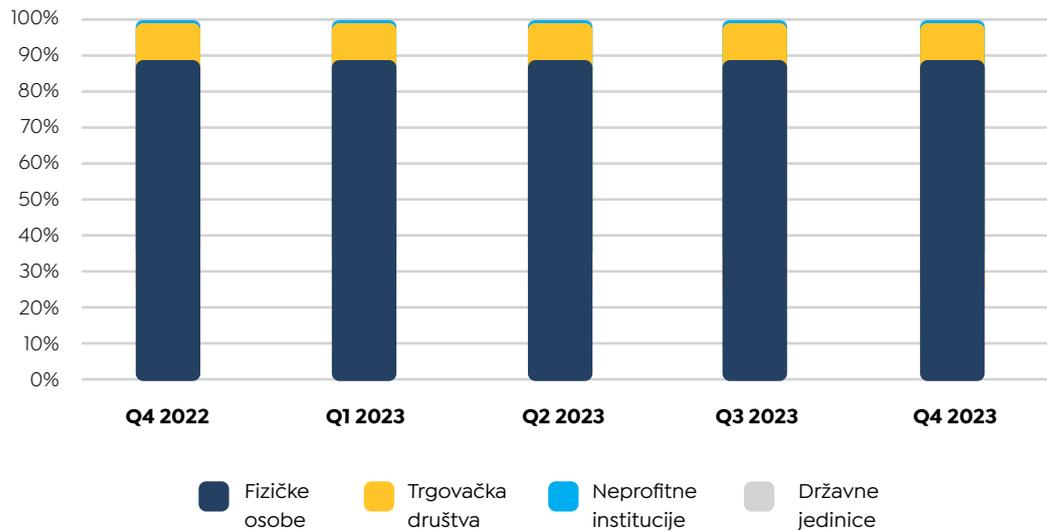
Tablica 11 Osigurani depoziti prema sektorskoj strukturi (u mlrd. eura)

	Fizičke osobe	Trgovačka društva	Neprofitne institucije
31.12.22.	30,8	3,6	0,3
31.3.23.	29,9	3,4	0,3
30.6.23.	30,6	3,6	0,3
30.9.23.	31,7	3,8	0,3
31.12.23.	31,8	3,9	0,3

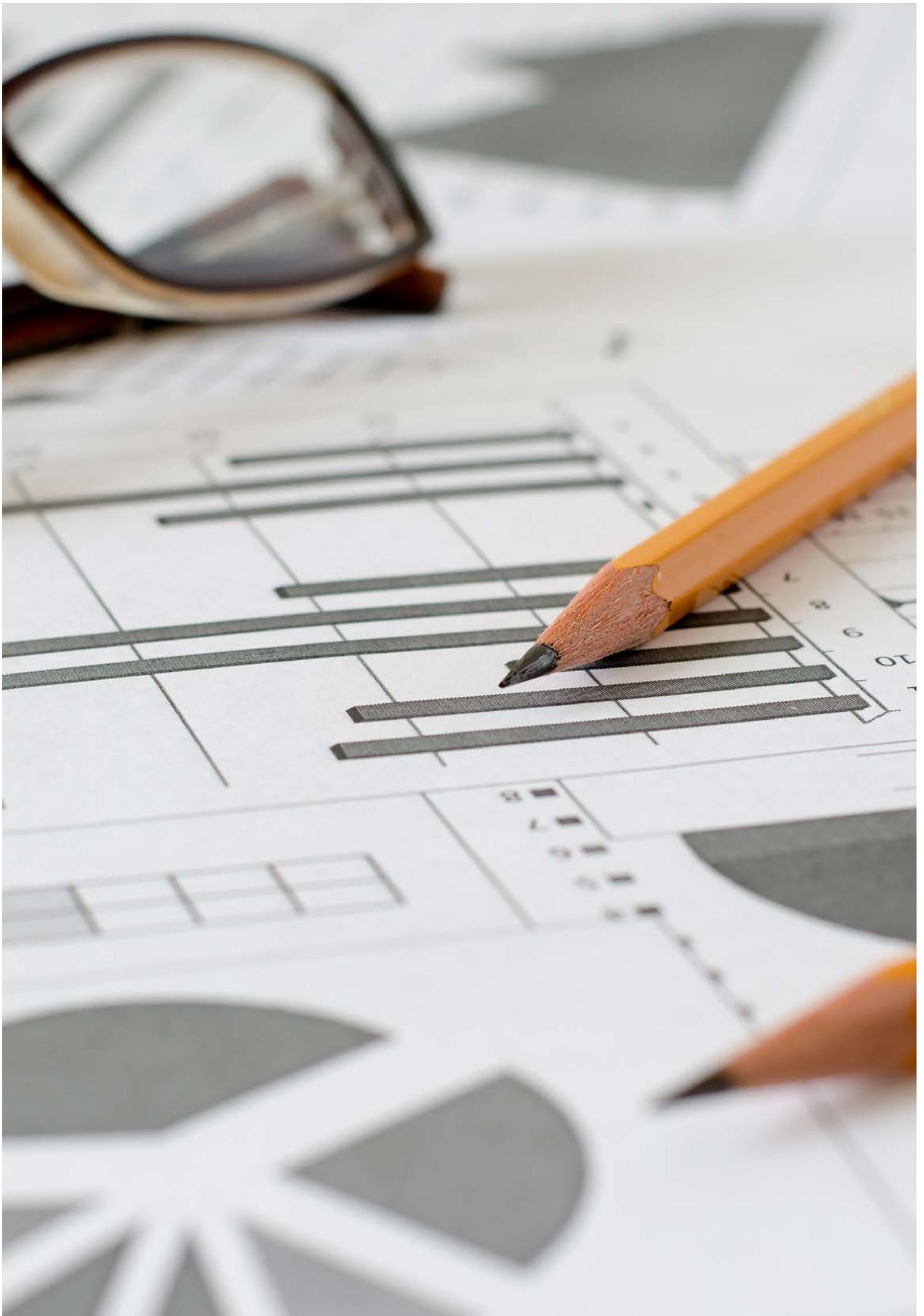
Izvor: HAOD

U sektorskoj strukturi osiguranih depozita na kraju 2023. godine dominiraju depoziti fizičkih osoba s udjelom od 88,4%, odnosno 31,8 mlrd. eura. Slijede depoziti trgovačkih društava s udjelom od 10,7%, odnosno 3,9 mlrd. eura, depoziti neprofitnih institucija imali su udio od svega 0,9 %, odnosno 0,3 mlrd. eura, dok su depoziti državnih jedinica iznosili 0,002 mlrd. eura, odnosno imali su udio od svega 0,01%.

Slika 13 Sektorska distribucija osiguranih depozita, 31.12.2022. – 31.12.2023.



Izvor: HAOD



PRISILNA LIKVIDACIJA KREDITNIH INSTITUCIJA

Zakon o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija (NN, br. 146/20, dalje: ZOPL) kao *lex specialis*, a čije odredbe se naslanjaju na odredbe Stečajnog zakona kao *lex generalis*, propisuje vođenje insolventnog postupka nad kreditnim institucijama koje čine dio sustava osiguranja depozita u Republici Hrvatskoj. HAOD-u su dodijeljene ovlasti nadzornog likvidacijskog tijela u postupku likvidacije kreditnih institucija.

Tijekom 2023. godine HAOD je kao nadzorno likvidacijsko tijelo u postupku prisilne likvidacije Internet mobile bank d.d. zaprimio zaključno likvidacijsko financijsko izvješće te izvješće o provedenoj prisilnoj likvidaciji, završnu bilancu, završni izvještaj likvidatora kao i završni (diobni) popis. HAOD je u sklopu ovlasti propisanih ZOPL-om donio odluku o prihvaćanju navedenih izvješća, a koju odluku likvidator prilaže uz zahtjev za okončanje postupka prisilne likvidacije. Time su ispunjeni uvjeti za dovršetak postupka započetog 2022. godine, a nakon prethodnog postupka redovne likvidacije koji je trajao 17 godina.

Na dinamiku postupka prisilne likvidacije utjecala je i činjenica da je rad sudova u 2023. godini bio otežan zbog štrajka u pravosuđu pa je izostalo zaključenje postupka prisilne likvidacije u toj godini. S obzirom na provedene radnje u postupku i stanje spisa u sljedećoj godini očekuje se da sud sazove skupštinu vjerovnika kako bi se postupak i formalno dovršio.

Slučaj Internet mobile bank d.d. je potvrdio važnost supervizije, pravovremenog poduzimanja potrebnih koraka redovnog likvidatora, odnosno pravovremenog pokretanja postupka prisilne likvidacije.

Glede postupka prisilne likvidacije za istaknuti je uočenu dvojbu koja je rezultirala primjenom ZOPL-a na slučajeve u kojima subjekti nisu ni bili „adresati“ tog zakona niti je namjera zakonodavca bila primjena odredbi ZOPL-a u tim slučajevima.

HAOD je tijekom započetih aktivnosti izmjena i dopuna ZOPL-a, a radi preciziranja odredaba i izbjegavanja spornih situacija predložio izmjene i dopune koje će za cilj imati nedvosmisleno pravno tumačenje i primjenu tog zakona.

Slika 14 Dužnosti i ovlasti HAOD-a kao nadzornog likvidacijskog tijela u postupku prisilne likvidacije kreditne institucije



JEDINSTVENI SANACIJSKI MEHANIZAM

Jedinstveni sanacijski mehanizam (dalje: SRM) jedan je od tri stupa bankovne unije, a čine ga Jedinstveni sanacijski odbor (SRB) kao središnje sanacijsko tijelo u bankovnoj uniji i nacionalna sanacijska tijela država članica sudionica.

Jedinstveni sanacijski fond

Jedinstveni sanacijski fond (SRF) osnovan je sukladno Uredbi (EU) br. 806/2014 (dalje: Uredba) i sastoji se od doprinosa kreditnih institucija i određenih investicijskih društava (dalje: subjekti) država članica sudionica. Njime upravlja SRB sukladno svrsi i uvjetima propisanim Uredbom. Države članice sudionice i dalje su nadležne za prikupljanje i uplatu godišnjih ex-ante doprinosa u SRF od subjekata koji se nalaze na njihovom državnom području u skladu s Direktivom 2014/59/EU i Uredbom. Tijekom početnog razdoblja (2016. - 2023. godine) doprinosi se dodjeljuju u nacionalne odjeljke država članica sudionica koji podliježu postupnom objedinjavanju tako da se svi odjeljci spajaju i prestaju postojati nakon isteka početnog razdoblja. Do tada SRF treba doseći ciljanu razinu od najmanje 1% osiguranih depozita svih gore navedenih subjekata s odobrenjem za rad na području svih država članica sudionica. Metodologija za izračun propisana je Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/63. Provedbenom uredbom Vijeća (EU) 2015/81 dodatno se u obzir uzelo načelo proporcionalnosti i izbjegavanje narušavanja struktura bankovnog sektora država članica na način da je metodologija prilagođena dinamici objedinjavanja SRF-a (Tablica 12).

Tablica 12 Prikaz posebne prilagodbe tijekom početnog razdoblja

	BRRD	SRMR
2016	60%	40%
2017	40%	60%
2018	33,33%	66,67%
2019	26,67%	73,33%
2020	20%	80%
2021	13,33%	86,67%
2022	6,67%	93,33%
2023	0%	100%

Izvor: PROVEDBENA UREDBA VIJEĆA (EU) 2015/81 od 19. prosinca 2014. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta primjene Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s ex ante doprinosima jedinstvenom fondu za sanaciju

Nacionalna razina (BRRD) izračunava se u skladu s člankom 103. Direktive 2014/59/EU i člankom 4. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/63, a razina bankovne unije (SRMR) izračunava se u skladu s člancima 69. i 70. Uredbe (EU) br. 806/2014 i člankom 4. Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2015/81.

U osmoj godini početnog razdoblja (2023. godina), izračun ex ante doprinosa računao se samo na razini bankovne unije (SRMR), gdje su se u obzir uzimali podaci svih institucija s odobrenjem za rad u svim državama članicama sudionicama. U 2023. godini 2777 institucija bilo je u djelokrugu SRM-a. Od toga u Hrvatskoj je 20 kreditnih institucija i 1 stambena štedionica u djelokrugu SRM-a. Prema tome, godišnja ciljana razina određena je na temelju osiguranih depozita svih kreditnih institucija koje imaju

poslovni nastan u državama članicama sudionicama, a relativna rizičnost i veličina institucija procjenjivala se u usporedbi s istim ili sličnim institucijama u bankovnoj uniji.

HAOD je nadležan za vođenje nacionalnog sanacijskog fonda i suradnju sa SRB-om po temama vezanim uz SRF sukladno Zakonu o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (NN, br. 146/20, 21/22). Aktivnosti HAOD-a usmjerene su na provođenje koraka potrebnih za učinkovito prikupljanje doprinosa što, između ostaloga, uključuje identificiranje subjekata koji su u djelokrugu SRM-a, prikupljanje podataka potrebnih za izračun doprinosa za svaki subjekt, početnu provjeru kvalitete podataka usporedbom s podacima koje su institucije dostavljale Hrvatskoj narodnoj banci, prikupljanje doprinosa i prijenos istih u SRF. Također, HAOD je prva kontaktna točka za sve upite i zahtjeve subjekata u djelokrugu SRM-a.

SRB sukladno Zakonu o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava (NN, br. 146/20, 21/22) izračunava doprinose za predmetne institucije, a s ciljem ostvarivanja ciljane razine SRF-a. HAOD upravlja nacionalnim sanacijskim fondom i ovlašten je prikupljati prethodne i naknadne doprinose za potrebe uplate u SRF.

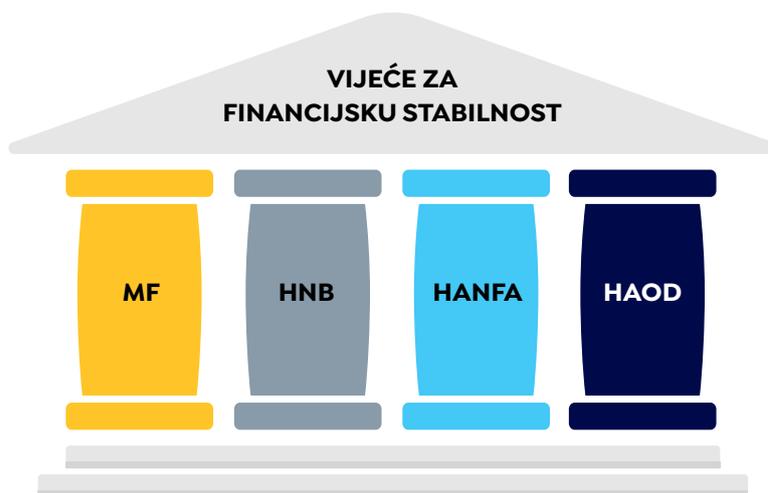
SRB je pri određivanju ciljane razine za 2023. godinu u obzir uzeo očekivanu ciljanu razinu koju treba dosegnuti na kraju početnog razdoblja (na temelju predviđene stope rasta osiguranih depozita u bankovnoj uniji od 4,5% u 2023. godini) te ostale faktore (raspoloživa financijska sredstva u SRF-u na dan 31. prosinca 2022. godine, očekivani ekonomski povrat financijskih sredstava u 2023. godini, namiru razlika koje proizlaze kao rezultat prepravljanja podataka i povrat preostalog ex ante doprinosa za 2015. godinu) kako bi se maksimalno osiguralo da je na kraju početnog razdoblja dosegnuta ciljana razina. Neovisno o svemu gore navedenom, SRB će početkom 2024. godine provjeriti jesu li dostupna financijska sredstva u SRF-u jednaka najmanje 1% osiguranih depozita koji se drže u bankovnoj uniji. Ako se dostupna financijska sredstva u SRF-u smanje ispod te ciljane razine, SRB će procijeniti i odlučiti hoće li se ex ante doprinosi SRF-u izračunavati i prikupljati u razdoblju doprinosa za 2024. godinu.

Budući da nije poznato je li dosegnuta ciljana razina, SRB je u trećem tromjesečju 2023. godine poduzeo iste pripremne korake kao u prethodnim razdobljima doprinosa kako bi osigurao da će, ako bude potrebno, moći izračunati i prikupiti doprinose SRF-u u razdoblju doprinosa za 2024. godine. Ti koraci uključuju prikupljanje podataka od institucija koje su u djelokrugu SRM-a, provjeru tih podataka i uspostavu postupka u kojem institucije ispravljaju podatke koji podliježu ispravcima ili ažuriranjima. Institucijama je također omogućeno da ažuriraju, isprave ili revidiraju podatke koje su dostavljale u prethodnim razdobljima doprinosa. S tim u vezi, HAOD je prva točka kontakta prema institucijama te administrativno provodi sve korake u procesu prikupljanja podataka od institucija i dostave istih SRB-u.



MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA

Slika 15 Četiri stupa sustava za financijsku stabilnost



Suradnja s tijelima RH

Vijeće za financijsku stabilnost osnovano je 2014. godine na temelju Zakona o Vijeću za financijsku stabilnost (NN 159/13), a s ciljem očuvanja i jačanja financijske stabilnosti kao i bolje koordinacije nadležnosti koje imaju različite institucije te suradnje u potencijalnim kriznim situacijama između institucija u Republici Hrvatskoj. Hrvatska agencija za osiguranje depozita je stalna članica Vijeća za financijsku stabilnost te radi ostvarivanja ciljeva i zadataka Vijeća kontinuirano surađuje s ostalim članicama. Aktivnim radom i uključenošću doprinosi radu Vijeća za financijsku stabilnost, ispunjavajući jedan od glavnih zadataka, a taj je oblikovanje sustava osiguranja depozita.

Glavni zadaci Vijeća definirani su Zakonom te obuhvaćaju sljedeće: oblikovanje makrobonitetne politike Republike Hrvatske; identifikaciju, ocjenjivanje i razmatranje sistemskih rizika; osiguranje suradnje i razmjene informacija između nadležnih tijela za potrebe provođenja Zakona o Vijeću za financijsku stabilnost, a osobito ako nastanu krizne situacije; poduzimanje aktivnosti vezanih uz ispunjavanje zahtjeva iz upozorenja i preporuka Europskog odbora za sistemske rizike i priprema odgovarajućih obrazloženja u slučaju neispunjavanja tih zahtjeva; usklađivanje metodologije za identifikaciju sistemski važnih financijskih institucija ili struktura; izdavanje upozorenja i preporuka vezanih uz sistemske rizike i financijsku stabilnost; sudjelovanje u oblikovanju i provođenju aktivnosti vezanih uz oporavak i sanaciju kreditnih institucija i nebankovnih financijskih institucija; sudjelovanje u oblikovanju sustava osiguranja depozita, kao i sudjelovanje u oblikovanju sustava za zaštitu ulagatelja.

Najvažnija ovlast Vijeća odnosi se na izdavanje upozorenja i preporuka nadležnim tijelima, drugim tijelima državne uprave i pravnim osobama s javnim ovlastima koja djeluju u RH. Upozorenja se odnose uglavnom na skretanje pozornosti na sistemske rizike koji mogu ugroziti financijsku stabilnost, dok se preporuke odnose na potrebu uvođenja ili izmjena mjera i instrumenata koji se poduzimaju za očuvanje financijske stabilnosti.

U deset godina rada Vijeća realizirani su najvažniji postavljeni zadaci, a koji su sudjelovanje u oblikovanju makrobonitetne politike, identifikacija, ocjenjivanje i razmatranje sistemskih rizika, aktivnosti povezane s ispunjavanjem zahtjeva iz upozorenja i preporuka Europskog odbora za sistemske rizike, osiguranje suradnje i razmjene informacija između nadležnih tijela, rad na usklađivanju metodologije za identifikaciju sistemski važnih financijskih institucija ili struktura, sudjelovanje u aktivnostima vezanima uz oporavak i sanaciju kreditnih institucija i nebankarskih financijskih institucija te sudjelovanje u oblikovanju sustava osiguranja depozita.

Međunarodna suradnja

Hrvatska agencija za osiguranje depozita kontinuirano unaprjeđuje sustav osiguranja depozita i promovira najbolje prakse u području zaštite depozita i očuvanja financijske stabilnosti u Republici Hrvatskoj, ali i van njenih granica djelujući sukladno svojim ciljevima i vrijednostima, a koristeći svoja najbolja znanja.

Sudjelovanjem i radom u međunarodnim organizacijama osiguravatelja depozita, prvenstveno Međunarodnom udruženju osiguravatelja depozita (International Association of Deposit Insurers – IADI) i Europskom forumu osiguravatelja depozita (European Forum of Deposit Insurers – EFDI), djelatnici HAOD-a razmjenjuju postojeća iskustva, istovremeno stječu i unaprjeđuju na ovaj način ključna znanja u području osiguranja depozita.

IADI je globalni forum na kojem osiguravatelji depozita, kao i drugi sudionici mreže financijske stabilnosti i međunarodne financijske institucije surađuju kako bi promovirali najbolju praksu u područjima zaštite depozita, sanacije banaka i financijske stabilnosti. IADI-eva osnovna načela za učinkovite sustave osiguranja depozita međunarodno su priznat standard koji je Odbor za financijsku stabilnost uključio u globalni Kompendij standarda za zdrave, stabilne i dobro funkcionirajuće financijske sustave. Ova osnovna načela upotrebljavaju Međunarodni monetarni fond, Svjetska banka i FSB (Financial Stability Board, Odbor za financijsku stabilnost) za procjenu okvira stabilnosti jurisdikcija diljem svijeta.

Članovi IADI-a provode istraživanja te pripremaju vodiče za države koje žele uspostaviti ili unaprijediti svoje sustave osiguranja depozita. Sukladno tome, IADI je razvio dokument – Međunarodni standardi osiguranja depozita (IADI Core Principles), a koji je usvojio Baselski Odbor za superviziju banaka te FSB. Isti je, također, uvršten u “Sažetak ključnih međunarodnih Standarda za financijsku stabilnost”. Radu i postizanju ciljeva IADI-a značajno je doprinijela Marija Hrebac, direktorica HAOD-a, prijedlozima i višegodišnjim sudjelovanjem u radu upravljačkog odbora IADI-a.

EFDI je organizacija koja pod svojim okriljem okuplja institucije koje provode osiguranje depozita u europskim zemljama. Svojim djelovanjem pruža podršku članovima u ispunjenju zahtjevnog zadatka zaštite deponenata u bankarskoj krizi, unaprjeđujući njihove sustave osiguranja depozita kroz zajednička znanja i kompetencije udruge. EFDI unaprjeđuje interakciju s tijelima EU-a i institucijama odgovornima za održavanje sigurnog i zdravog financijskog sustava u cijeloj Europi.

Rad Marije Hrebac, direktorice HAOD-a, u izvršnim tijelima EFDI-a hrvatskom sustavu osiguranja depozita donio je dodatne prednosti i kvalitetne spoznaje u svladavanju svakodnevnih izazova te pronalasku najboljih rješenja za konkretne situacije s kojima se hrvatski sustav osiguranja depozita susretao tijekom dosadašnjeg razdoblja.

Marija Hrebac 2015. godine izabrana je u upravljački odbor EFDI-ja kao potpredsjednica EFDI-ja, a koju funkciju je obavljala i u 2023. godini. Tijekom protekle godine obavljala je i funkciju predsjednice Odbora za odnose s članovima iste organizacije. Uz to, izabrana je i za članicu izvršnog odbora IADI-ja.

Kroz članstvo u spomenutim međunarodnim organizacijama osiguravatelja depozita, Međunarodnom udruženju osiguravatelja depozita (International Association of Deposit Insurers – IADI) i Europskom forumu osiguravatelja depozita (European Forum of Deposit Insurers – EFDI) otvoreni su dodatni prostori i ostvareni postavljeni ciljevi: doprinos stabilnosti financijskog sustava jačanjem uloge i

promicanjem europske i međunarodne suradnje u osiguranju depozita te razmjeni pozitivnih iskustava na području osiguranja depozita, a što je u potpunosti sukladno djelovanju HAOD-a.

Republika Hrvatska i predstavnici HAOD-a redovno sudjeluju u radu Jedinственog sanacijskog odbora, čija je uloga osigurati propisnu sanaciju posrnutih banaka, uz minimalni utjecaj na realno gospodarstvo i na javne financije uključenih zemalja EU-a i ostalih zemalja, a njeni su partneri Europski parlament, Europska komisija, Europska središnja banka (ECB), nacionalna sanacijska tijela (NRA-ovi) i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA).

Važnost navedenog još je veća zbog izravne ili neizravne povezanosti financijskih sustava svih zemalja svijeta, jer poremećaj financijskog sustava jedne od zemalja potencijalno može imati ozbiljne negativne posljedice na druge zemlje. Načini na koje pojedina zemlja rješava izazove nastale u ovom području stoga mogu biti kvalitetan primjer drugoj zemlji i tako pomoći bržem i efikasnijem rješavanju istog. Biti članicom ovakvih organizacija imperativ je kvalitete sustava osiguranja depozita svake od zemalja članica pa HAOD, ponosan na aktivno sudjelovanje, kontinuirano doprinosi radu međunarodnih organizacija i povezan je s predstavnicima institucija drugih zemalja koje imaju sličnu ili istu ulogu.

Najvažnije aktivnosti na području međunarodne suradnje u 2023. godini:

Memorandum o razumijevanju i bilateralnoj suradnji između Hrvatske i Litve

S jasnim ciljem promicanja suradnje i otvaranja novih područja u unapređenju sustava osiguranja depozita, Marija Hrebac, direktorica Hrvatske agencije za osiguranje depozita i Aurelija Mažintienė, direktorica IDF- Indeliu ir investiciju draudimus, Litva potpisale su u ožujku 2023. godine Memorandum o razumijevanju i bilateralnoj suradnji kojim će na temelju najboljih znanja i stručnih iskustava u nadolazećem razdoblju osigurati još kvalitetniji rad obje institucije te zajedno raditi na daljnjem unapređenju europskog sustava osiguranja depozita. Navedeno je posebno značajno jer je ova suradnja inicirana i radi zaštite Revolut klijenata iz Hrvatske, a koji nisu obuhvaćeni hrvatskim sustavom osiguranja depozita, već litvanskim koji je pod nadzorom središnje banke Litve koja je dio ECB-a.



Memorandum o razumijevanju i bilateralnoj suradnji između Hrvatske i Mađarske

Postojanje brojnih dodirnih točaka između mađarskog i hrvatskog sustava osiguranja depozita bio je više nego dovoljan povod za sklapanje Memoranduma o razumijevanju i bilateralnoj suradnji kojeg su u travnju 2023. godine svečano potpisali Marija Hrebac, direktorica Hrvatske agencije za osiguranje depozita i András Kómár, direktor Nacionalnog fonda za osiguranje depozita Mađarske. Tako je omogućeno daljnje promicanje suradnje Hrvatske i Mađarske te unapređenje sustava osiguranja depozita obje zemlje, na dobrobit svih deponenata.



U cilju jačanja suradnje, a nakon potpisivanja Memoranduma o razumijevanju i bilateralnoj suradnji Hrvatska agencija za osiguranje depozita nastavila je jačati suradnju s Nacionalnim fondom za osiguranje štednih uloga Mađarske pa je u Zagrebu održan operativni sastanak na kojem su predstavljena oba sustava osiguranja depozita i dogovorene daljnje aktivnosti.

Prva Sjednica Jedinostvenog sanacijskog fonda u Zagrebu

Gotovo godinu dana nakon pozitivnog ishoda moratorija te uspješnog ulaska Sberbank d.d. u postupak sanacije, koji je predstavljao prvi postupak koji se u Republici Hrvatskoj odvijao u suradnji s Jedinostvenim sanacijskim odborom (SRB), u godini završetka procesa ključnih europskih integracija, Hrvatskoj agenciji za osiguranje depozita pripala je čast organizacije prve Sjednice Jedinostvenog sanacijskog fonda u veljači 2023. godine.



Hrvatska agencija za osiguranje depozita na Sjednici Jedinostvenog sanacijskog fonda ugostila je predstavnike Jedinostvenog sanacijskog odbora i predstavnike europskih zemalja koji su u konstruktivnom dijalogu razgovarali o posljednjim događanjima i iskustvima pojedinih zemalja, stvarajući zajedno ozračje za još kvalitetnije rješavanje izazova u području sanacije banaka, a za što je svakako referentno i posljednje iskustvo koje predstavnici HAOD-a imaju sa Sberbankom.

FINANCIJSKI POKAZATELJI

HAOD kao neprofitna organizacija svoje računovodstvo vodi po propisima donesenim na temelju Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN, br. 121/14, 114/22) te sastavlja temeljne financijske izvještaje: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilancu i Bilješke uz financijske izvještaje.

Sukladno Zakonu o sustavu osiguranju depozita, Zakonu o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava i Zakonu o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija, osnovne djelatnosti HAOD-a su:

- upravljanje sustavom osiguranja depozita u RH,
- upravljanje Fondom osiguranja depozita i sanacijskim fondom,
- provođenje ovlasti u postupcima prisilne likvidacije kreditnih institucija u skladu s propisima kojima se uređuje prisilna likvidacija kreditnih institucija.

Tablica 13 Pregled izvještaja o prihodima i rashodima, usporedba 2022./2023. godina

'000 EUR

OPIS		2022.	2023.	INDEKS
1		2	3	4=3/2*100
1	UKUPNI PRIHODI	72.511	48.854	67,4
2	UKUPNI RASHODI	1.084	2.708	249,9
	VIŠAK PRIHODA	71.427	46.146	64,6

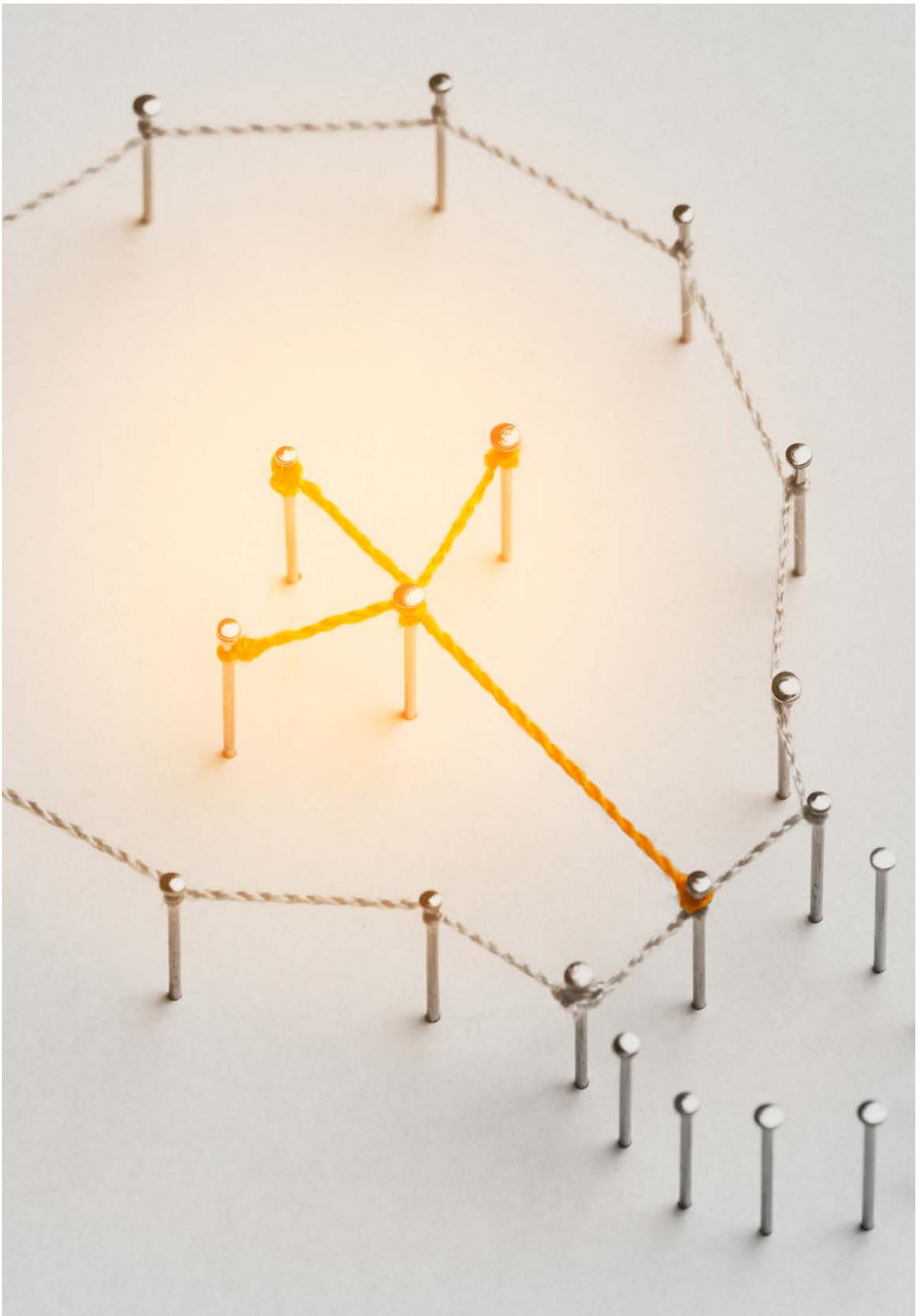
Izvor: HAOD

Tablica 14 Pregled bilance stanja, usporedba 2022./2023. godina

'000 EUR

OPIS		2022.	2023.	INDEKS
1		2	3	4=3/2*100
1	NEFINANCIJSKA IMOVINA	511	1.169	228,7
2	FINANCIJSKA IMOVINA	1.075.280	1.119.445	104,1
	UKUPNO AKTIVA	1.075.791	1.120.614	104,2
3	OBVEZE	1.905	2.376	124,8
4	VLASTITI IZVORI	1.073.886	1.118.238	104,1
	UKUPNO PASIVA	1.075.791	1.120.614	104,2

Izvor: HAOD



IZVJEŠTAJ O RADU HAOD-a

Slika 16 Aktivnosti prema organizacijskoj strukturi u 2023. godini



Izvještaj o radu – Osiguranje Depozita

Tijekom 2023. godine, Odjel osiguranja depozita obavljao je redovne zadatke koji obuhvaćaju sljedeće aktivnosti: prikupljanje i analiza zaprimljenih mjesečnih izvještaja kreditnih institucija, obračun premije za osigurane depozite, izrada redovnih izvješća za potrebe menadžmenta HAOD-a, kao i za kreditne institucije. Aktivnosti izrade aplikativnog rješenja za obradu zaprimljenih mjesečnih izvještaja KI su završene u ovoj godini. Također, u dijelu unapređenja poslovnih procesa nastavljen je daljnji razvoj aplikativne podrške za obračun i isplatu obeštećenja u slučaju nastupa osiguranog slučaja.

U dijelu koji se odnosi na obveze izvještavanja prema EBA-i, djelatnici Odjela osiguranja depozita u regulatornom roku izvještavaju EBA-u o stanju raspoloživih sredstava FOD-a kao i o iznosu osiguranih depozita. U svrhu provjere potpune usklađenosti podataka o stanju osiguranih depozita mjesečno se usuglašavaju podaci koje KI dostavljaju HAOD-u s onima koje dostavljaju i HNB-u. Prema potrebi pripremaju se i drugi podaci za dostavu EBA-i.

Također, djelatnici Odjela pripremaju podatke za potrebe izvještavanja SRB-a o osiguranim depozitima, a u svrhu određivanja godišnje ciljane razine SRF-a.

Odjel aktivno sudjeluje u aktivnostima s nizom drugih međunarodnih financijskih institucija i organizacija. Najveći dio te suradnje odnosio se na suradnju s Europskim forumom osiguravatelja depozita (EFDI), kao i Međunarodnim udruženjem osiguravatelja depozita (IADI).

Isto tako, tijekom 2023. godine na razini EU pojačane su aktivnosti donošenja CMDI regulatornog okvira. Odjel je proaktivno sudjelovao u istima.

Komunikacija i odgovori na upite javnosti i ostalih zainteresiranih strana iz područja sustava osiguranja depozita također predstavljaju jednu od redovnih aktivnosti djelatnika Odjela osiguranja depozita.

Fond osiguranja depozita u trećem kvartalu 2023. godine nije imao dostignutu zakonom propisanu ciljanu razinu, zbog čega je pokrenut sustav obračuna i prikupljanja premije osiguranja depozita za 3. kvartal.

Tijekom 2023. godine aktualizirane su aktivnosti usklađenja metodologije za izračun stupnja rizičnosti za potrebe izračuna premija za osiguranje depozita, a koje podrazumijevaju suradnju s HNB-om. Aktivnosti su potaknute potrebom usklađenja sa revidiranom Smjernicom o metodama za izračun premija sustavima osiguranja depozita EBA/GL/2023/02 na temelju Direktive 2014/49/EU.

U dijelu koji se odnosi na regulatorno usklađivanje, pokrenute su aktivnosti usklađivanja Pravilnika o obvezama kreditne institucije u odnosu za sustav osiguranja depozita, a kojima se uvode novosti u obuhvatu izvještavanja za kreditne institucije.

Odjel osiguranja depozita je u obvezi provoditi redovno testove otpornosti sustava osiguranja depozita na stres i o rezultatima obavijestiti Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo za provedene testove tijekom 2 ciklusa do 16. 6. 2024. godine, sve na temelju članka 26. ZSOD-a (146/20, 119/22) i Smjernica o testovima otpornosti sustava osiguranja depozita na stres EBA/GL/2021/10.

Prema Programu ciklusa testova otpornosti na stres za trogodišnje razdoblje 2022. – 2024., a u 2. ciklusu, tijekom 2023. godine uspješno je završen test otpornosti Sustava osiguranja depozita prema scenariju intervencije: isplata obeštećenja deponenata. Aktivnosti provedbe testova otpornosti na stres nastaviti će se u narednim godinama.

Također, izvršena je kontrola kreditnih institucija s osnove sadržaja i načina informiranja deponenata.

S ciljem adekvatne komunikacije s članicama hrvatskog sustava osiguranja depozita tijekom 2023. godine održane su radionice s kreditnim institucijama s temama: Važnost adekvatnog informiranja deponenata s osnove sustava osiguranja depozita i Metodologija za izračun stupnja rizičnosti za potrebe izračuna premija za osiguranje depozita. Redovne radionice i sastanci će se održavati i u narednom razdoblju.

Nadalje, tijekom 2023. godine izrađena je brošura Vodič u svijet osiguranja depozita te je objavljena na web stranicama HAOD-a uoči obilježavanja Svjetskog dana štednje. Brošurama se želi pojačati svjesnost javnosti o važnosti štednje, kao i podići znanje o financijskoj pismenosti svakog pojedinca. Izdavanjem navedene brošure započeo je aktivniji rad na području financijske pismenosti i jačanje svijesti i znanja šire javnosti.

Izveštaj o radu – Prisilna likvidacija i Sanacijski Fond

Prisilna likvidacija

Djelatnici HAOD-a provode aktivnosti koje se odnose na izvršavanje zakonskih ovlasti HAOD-a u postupcima prisilne likvidacije kreditnih institucija u skladu sa ZOPL-om.

Tijekom 2023. godine djelatnici HAOD-a su aktivno sudjelovali u postupku prisilne likvidacije nad Internet mobile bankom d.d., u svojstvu nadzornog likvidacijskog tijela kroz sudjelovanje na skupština-ma vjerovnika te prihvaćanje financijskih izvješća i završnog računa. U narednoj godini se u navedenom postupku očekuje okončanje postupka, čime bi se ta kreditna institucija uklonila sa tržišta unutar zakonskog roka od tri godine.

Ujedno, HAOD je sudjelovao u radnoj skupini vezanoj uz donošenje izmjena i dopuna ZOPL-a čije donošenje se očekuje u 2024. godini. Izmjena ZOPL-a predlaže se radi usklađenja hrvatskog zakonodavnog okvira zbog uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj i ulaska Republike Hrvatske u europodručje te radi prilagodbe i preciziranja postojećih odredaba u svrhu izbjegavanja njihova različitog tumačenja. Iskustva stečena primjenom ZOPL-a poticaj su za unaprijeđenje važećeg okvira. HAOD aktivnim sudjelovanjem u radnoj skupini nastoji pridonijeti stvaranju dobre regulative.

Sanacijski fond

Od ulaska u Jedinstveni sanacijski mehanizam, HAOD surađuje sa SRB-om tako da obavlja administrativne poslove vezane uz Jedinstveni sanacijski fond prema uputama SRB-a.

S obzirom na kompleksnost izvještaja i rok dostave istog (najkasnije do 31. siječnja), pripreme za razdoblje sanacijskog doprinosa započinju u rujnu kako bi svi dionici imali dovoljno vremena za pripremu svih potrebnih podataka, kontrola, dokumentacije, prilagodbe sustava izvještavanja i slično povezane aktivnosti. Pripremne radnje uključuju pripremu početnog paketa dokumentacije sa svim relevantnim informacijama za nadolazeće razdoblje doprinosa. S tim u vezi, djelatnici odjela aktivno su sudjelovali u radnim i operativnim sastancima SRB-a, s naglaskom na rad u "Fund Committee"-u vezano za sve aktivnosti koje se poduzimaju u razdoblju doprinosa za SRF, pripremi i podršci u prijevodu relevantne dokumentacije, prikupljanju podataka od institucija i izračunu doprinosa za sanaciju, provođenju testiranja testnih obrazaca, dostavi traženih izvještaja tijekom razdoblja doprinosa, konzultacijama s bankovnim udrugama i institucijama u organizaciji SRB-a te razmjeni i dostavi prikupljenih podataka SRB-u za potrebe izračuna rizičnosti svake pojedine kreditne institucije i investicijskog društva i podloge za izračun pojedinačnih sanacijskih doprinosa.

U izvršavanju aktivnosti vezano uz SRF, djelatnici odjela tijekom godine intenzivno komuniciraju i surađuju s institucijama (ažuriranje kontakt liste i omogućavanje pristupa ovlaštenim osobama portalima HAOD-a, dostava relevantne dokumentacije, inicijalni online sastanak na početku razdoblja dopri-

nosa, zaprimanje, obrada i analiza podataka potrebnih za izračun sanacijskog doprinosa od kreditnih institucija i investicijskih društava, usporedba i kontrola zaprimljenih podataka od kreditnih institucija s podacima koje dostavlja HNB, kontinuirana podrška tijekom razdoblja doprinosa i prikupljanje te podrška tijekom dostave dodatnog jamstva za podatke).

Sukladno svemu gore navedenom HAOD je tijekom 2023. godine od institucija na koje se Uredba odnosi prikupio podatke potrebne za obračun doprinosa za 2023. godinu, na temelju kojih je SRB obračunao pojedinačne ex-ante sanacijske doprinose za institucije na području RH za navedeno razdoblje. HAOD je izvršio prijenos predmetnih doprinosa u SRF, a sve sukladno Zakonu o potvrđivanju sporazuma o prijenosu i objedinjavanju doprinosa u jedinstveni sanacijski fond.

HAOD je tijekom trećeg tromjesečja 2023. godine identificirao subjekte u djelokrugu SRM-a za razdoblje doprinosa za 2024. godinu te na zahtjev SRB-a istima dostavio relevantnu dokumentaciju, održao inicijalni sastanak s institucijama te je poduzeo aktivnosti za ažuriranje aplikativnog rješenja za konverziju podataka kreditnih institucija iz dosadašnjeg Excel formata u XBRL format sukladno promjenama u taksonomiji i validacijskim pravilima za razdoblje doprinosa za 2024. godinu.

HAOD je također u 2023. godini sudjelovao u sanacijskim kolegijima SRB-a za pojedinačne kreditne institucije na kojima se usvajaju i ažuriraju godišnji sanacijski planovi za iste.

Izveštaj o radu – opći poslovi podrške poslovanju (uključujući mandatne poslove)

U okviru nadležnosti odjela podrške poslovanju obuhvaćeni su pravni poslovi, javna nabava, te pružanje podrške poslovanju u domeni usklađenosti i svih drugih ključnih funkcija (poput zaštite na radu prava na pristup informacijama, zaštite dostojanstva radnika, GDPR i prijave nepravilnosti) koje zakonski okvir nalaže HAOD-u.

Odjel podrške poslovanju obavlja pravne poslove pa su u tom pogledu djelatnici HAOD-a angažirani u raznim aktivnostima, počevši od aktivnog vođenja sudskih postupaka, zemljišnoknjižnih postupaka i poduzimanja radnji radi naplate potraživanja, sudjelovanja u stečajnim postupcima kroz rad odbora vjerovnika te skupštine vjerovnika, sudjelovanje u postupku prisilne likvidacije i podrška u okviru izvršavanja ovlasti HAOD-a kao nadzornog likvidacijskog tijela, itd.

HAOD ima specifičnu ulogu u sudskim predmetima tako da sudjeluje u obje procesne pozicije, odnosno i kao tužitelj i kao tuženik i to iz raznih pravnih područja. Zastupanje se u najvećoj mjeri odnosi na stečajne, parnične i ovršne predmete. HAOD je većinom aktivna strana u postupku. Broj sudskih postupaka značajno je smanjen te se nastavljaju aktivnosti usmjerene prema okončanju preostalih sporova. Najveći broj sudskih postupaka odnosi se na potraživanja koje je HAOD stekao uslijed tzv. starih sanacija koje su provedene na teret državnog proračuna. Iako je međusobno sklopljenim sporazumom 2017. godine HAOD na Republiku Hrvatsku - tadašnje Ministarstvo državne imovine, sada Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, prenio svu imovinu i cjelokupna potraživanja koja je HAOD stekao provođenjem postupaka sanacije na račun državnog proračuna, HAOD i dalje mandatno vodi naplatu potraživanja i s tim u vezi sudske postupke te tom ministarstvu prosljeđuje sva sredstva uprihodena temeljem prenesenih potraživanja, umanjena za iznose troškova pripadajućih sudskih postupaka.

Početak 2023. godine u tijeku je bilo 8 stečajnih postupaka nad kreditnim institucijama u kojima HAOD ima priznate tražbine na ime isplate osiguranih depozita. No, za istaknuti je kako je tijekom 2023. godine broj smanjen jer je okončan dugotrajni stečajni postupak nad Glumina bankom d.d. u stečaju, nakon promjene stečajnog upravitelja na temelju prijedloga HAOD-a. Također, tijekom 2023. godine u stečajnom postupku nad Bankom splitsko-dalmatinskom d.d. u stečaju, HAOD je namiren

u 100 % iznosu priznate tražbine u III višem isplatnom redu na ime isplate obeštećenja deponentima banke za osigurane depozite.

Pravni poslovi također obuhvaćaju izradu nacрта propisa iz djelokruga rada HAOD-a koje donosi Ministarstvo financija, odnosno Nadzorni odbor HAOD-a, eksternih i internih pravilnika te obavljanje savjetovanja s javnošću, usklađenje podzakonskih propisa, općih i internih akata s pozitivnim propisima i izradu mišljenja na nacрте propisa i podzakonskih akata iz nadležnosti Ministarstva financija. Tijekom 2023. godine dano je mišljenje na nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava te prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija (u čijem smo donošenju i sudjelovali, u sklopu radne skupine za izradu tih zakona). Također, pripremljen je prijedlog izmjena pravilnika koje sukladno Zakonu o sustavu osiguranja depozita donosi ministar financija.

Glede interne regulative, izrađene su izmjene Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

U dijelu poslova usklađenosti, koji između ostalog obuhvaćaju izradu internih pravilnika i procedura kako bi se osiguralo usklađeno funkcioniranje i poslovanje HAOD-a s pravnom regulativom i svim pozitivnim propisima RH, djelatnici odjela sudjelovali su u izradi izmijenjenog Pravilnika o zaštiti na radu HAOD-a. Ujedno, djelatnici su upućivali organizacijske odjele HAOD-a na način primjene relevantnih zakona, standarda i pravila uključujući i informiranje o aktualnostima regulatornog okvira iz djelokruga rada HAOD-a te sudjelovali u obavljanju zadataka vezano uz obveze HAOD-a kao tijela javnog sektora prema posebnim propisima (npr. pristup informacijama, zaštita podataka, mrežna pristupačnost, itd.)

Nakon donošenja presuda Europskog suda za ljudska prava po tužbama bivših dioničara Croatia banke d.d. vezano uz povlačenje dionica u postupku sanacije te banke ostvarena je suradnja s nadležnim državnim odvjetništvima koji zastupaju Republiku Hrvatsku u brojnim sudskim postupcima koje su bivši dioničari inicirali uslijed donesenih presuda.

U 2023. godini nastavljene su aktivnosti sudjelovanja u pristupnim pregovorima i Kodeksu o liberalizaciji OECD-a, zajedno sa Ministarstvom financija, HNB-om i HANFA-om kroz ispunjavanje pristupnih upitnika, sudjelovanje u fact-finding misijama u Zagrebu i na sjednici u Parizu, u nadležnosti Odbora za financijska tržišta OECD-a.

Djelatnici odjela koji obavljaju pravne poslove angažirani su i u svakodnevnom pružanju pravne podrške ostalim odjelima HAOD-a vezano uz pitanja iz njihova djelokruga rada. Izuzev svakodnevnih aktivnosti, značajnije aktivnosti pružanja podrške u 2023. godini obuhvaćale su podršku Odjelu osiguranja depozita prilikom provođenja stres testa kreditne institucije sukladno zakonskim obvezama i smjernicama EBA-e. Hrvatski državni arhiv je tijekom 2023. godine proveo redovni stručni nadzor nad upravljanjem dokumentarnim i arhivskim gradivom u Hrvatskoj agenciji za osiguranje depozita u kojem su sudjelovali djelatnici Odjela podrške poslovanju. Prilikom istog je utvrđeno ispunjavanje svih zakonskih obveza vezanih uz čuvanje dokumentarnog gradiva.

Izvještaj o javnoj nabavi

U djelokrugu poslova podrške obavljaju se i poslovi sukladno propisima kojima se uređuje javna nabava: izrada dokumenata poput izvješća o kontroli izvršenja javne nabave, sudjelovanje i nadzor nad postupcima jednostavne nabave i javne nabave, izrada planova, poslovi vezani uz objave plana nabave, registra ugovora i statističkog izvješća..

HAOD je obveznik Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16 i 114/22) te sve aktivnosti nabave provodi u skladu s navedenim Zakonom i podzakonskim propisima, Pravilnikom o provođenju postupaka jednostavne nabave HAOD-a i ostalim povezanim procedurama.

Tijekom izvještajne godine provodili su se postupci jednostavne nabave, sukladno općem internom aktu uzimajući u obzir načela javne nabave i mogućnost elektroničkih sredstava komunikacije, te postupci javne nabave.

Postupci javne nabave koji nisu kategorizirani kao jednostavna nabava, objavljuju se u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

HAOD je obavljao propisanu kontrolu, sukladno članku 313. st. 2. Zakona o javnoj nabavi koji propisuje kako je javni naručitelj obavezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji o nabavi i odabranoj ponudi.

Plan nabave i izvršenja objavljuju se na mrežnim stranicama HAOD-a.

Dobavljači su uredno izvršili predmete nabave tijekom 2023. godine, a od ukupno realizirane vrijednosti plana nabave u 2023. godini 100% se odnosi na dobavljače sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Suradujući s domaćim dobavljačima iz hrvatskih županija, HAOD posredno utječe na razvoj gospodarstva u tim lokalnim zajednicama.

HAOD sukladno članku 80. Zakona o javnoj nabavi na svojoj internetskoj stranici i u dokumentacijama o nabavi navodi popis gospodarskih subjekata s kojima je u sukobu interesa, odnosno s kojima ne smije sklapati ugovore o javnoj nabavi.

Izveštaj o aktivnostima službenika za informiranje

Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN, br. 25/13, 85/15, 69/22), uređuje se pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija koje posjeduju tijela javne vlasti, propisuju se načela, ograničenja, postupak i način ostvarivanja te olakšavanja pristupa i ponovne uporabe informacija. Zakonom o pravu na pristup informacijama (dalje: ZPPI) određeno je da su „tijela javne vlasti“ dužna omogućiti ostvarivanje prava na pristup i ponovnu uporabu informacija te izvršavati druge propisane obaveze. HAOD, kao tijelo javne vlasti u kontekstu ispunjavanja zakonom propisanih obaveza radi osiguravanja prava na pristup informacijama, dužan je imenovati posebnu službenu osobu mjerodavnu za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama – službenika za informiranje.

Kontakt podaci službenika za informiranje i zamjenika objavljeni su na mrežnoj stranici HAOD-a <https://www.haod.hr/o-nama/pravo-na-pristup-informacijama>, a na kojoj su ujedno u dijelu 'Dokumenti' objavljena izvješća i drugi dokumenti sukladno obavezi reguliranoj čl. 10. st. 1 ZPPI-ja (Prilog 1). Službenik za informiranje, kao i zamjenik u dijelu svojih redovnih aktivnosti ažuriraju objavljene podatke sukladno nastupu promjena ili po isteku poslovne godine. Nadalje, kao dio redovnih aktivnosti obrađuju sve zaprimljene zahtjeve za pristup informacijama podnesene usmenim ili pisanim putem. Pisanim putem, uz ispunjavanje obrasca zahtjeva za pristup informacijama objavljenim na mrežnoj stranici, a usmeno postavljeni zahtjevi primaju se putem telefonskog poziva.

Na pristup informacijama ne plaća se pristojba. HAOD ima pravo tražiti naknadu stvarnih materijalnih troškova koji nastanu pružanjem informacija, kao i naknadu troškova dostave traženih informacija.

Tijekom 2023. godine HAOD je zaprimio ukupno 3 zahtjeva za pristup informacijama, od čega su za 3 zahtjeva izdane obavijesti sukladno čl. 23., st. 2. ZPPI-ja.

Izvještaj o aktivnostima povjerenika radnika za zaštitu na radu

Zakonom o zaštiti na radu (NN, br. 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18) uređuje se sustav zaštite na radu u RH, a osobito nacionalna politika i aktivnosti, opća načela prevencije i pravila zaštite na radu, obveze poslodavca, prava i obveze radnika i povjerenika radnika za zaštitu na radu, djelatnosti u vezi sa zaštitom na radu te nadzor i prekršajna odgovornost. HAOD je, sukladno čl. 71. ZZNR-a s ciljem osiguranja sustavnog unaprjeđivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom, na prijedlog većine radnika, imenovao Povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu obavezan je štititi interese radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

S ciljem izvršavanja zakonskih obaveza u dijelu obavljanja stručnih poslova zaštite na radu sukladno čl. 20. i 21. ZZNR-a i zaštite od požara sukladno čl. 20. Zakona o zaštiti od požara (NN, br. 92/10, 114/22), sklopljen je Ugovor o obavljanju poslova ZNR i ZOP br. 888-12-2022 s primjenom od dana 01.01.2023. godine s društvom Alfa sigurnost d.o.o., Zagreb kao ovlaštenom osobom za obavljanje poslova zaštite na radu.

Tijekom 2023. godine Povjerenik radnika za zaštitu na radu zajedno s predstavnicima Alfa sigurnosti d.o.o., obavljao je aktivnosti osiguranja adekvatnih uvjeta za rad. U 2023. godini povjerenik radnika za zaštitu na radu nije zaprimio niti jednu primjedbu.

Izvještaj o aktivnostima službenika za zaštitu osobnih podataka

Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN, br. 42/18) osigurava se provedba Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. godine o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

Opća uredba o zaštiti podataka (dalje: GDPR) u primjenu je stupila 25. svibnja 2018. godine, zamjenjujući dotadašnju Direktivu o zaštiti podataka iz 1995. godine (dalje: Direktiva). Ista je usvojena kao odgovor na masovno širenje obrade osobnih podataka od uvođenja navedene Direktive iz 1995. godine, kao i odgovor na razvoj sve invazivnijih tehnologija. GDPR se bazira na ovoj Direktivi, kao i sudskoj praksi Suda Europske unije razvijenoj na temelju iste Direktive, no ima značajno veći doseg od same Direktive i pri tome značajno ojačava glavni europski režim zaštite podataka. GDPR je donio mnoge promjene u smislu mnogo veće harmonizacije, jačih prava ispitanika, bliže prekogranične suradnje u provedbi između nacionalnih tijela za zaštitu podataka (DPA-ovi), itd. Među najvažnije promjene ubraja se uvođenje novog načela „odgovornosti [pouzdanosti] i institucije službenika za zaštitu podataka (DPO-ova)“, kojeg imenuje voditelj obrade podataka HAOD-a.

Temeljem naprijed navedene regulative donesena je Politika zaštite osobnih podataka HAOD-a (dalje: Politika) dana 25. svibnja 2018. godine. Politikom su regulirana osnovna načela i pravila zaštite osobnih podataka u skladu s poslovnim i sigurnosnim zahtjevima HAOD-a, kao i zakonskim propisima, najboljim praksama i međunarodno prihvaćenim standardima.

Slijedom navedene regulative, HAOD je dana 8. svibnja 2018. godine imenovao službenika za zaštitu osobnih podataka. Tijekom 2023. godine službenik za zaštitu osobnih podataka HAOD-a obavljao je redovne aktivnosti:

- informiranje i savjetovanje voditelja obrade/izvršitelja obrade o obvezama sukladno Uredbi kao i ostalim odredbama vezanim uz zaštitu osobnih podataka u EU ili državi članici,
- nadzor nad sukladnosti postupanja s osobnim podacima s važećom regulativom HAOD-a,
- podizanje razine svijesti o značaju zaštite osobnih podataka podučavanjem zaposlenika uključenih u obradu osobnih podataka,
- pružanje savjeta, gdje je bilo potrebno vezano uz procjenu učinka rizika na zaštitu osobnih podataka,
- nadzor nad implementacijom Politike i upravljanje zbirkama osobnih podataka.

Tijekom 2023. godine nije bilo pokrenutih nadzora u domeni zaštite osobnih podataka (Agencija za zaštitu osobnih podataka).

Izvještaj o aktivnostima službenika za zaštitu dostojanstva

Zakonom o suzbijanju diskriminacije (NN, br. 85/08, 112/12), uređuje se između ostalog zaštita od svih vrsta diskriminacije te stavljanje u nepovoljniji položaj bilo koje osobe, kao i stavljanje neke osobe u nepovoljniji položaj na temelju pogrešne predodžbe o postojanju osnove za diskriminaciju.

Sukladno Zakonu o suzbijanju diskriminacije postupak zaštite dostojanstva radnika te zabrana diskriminacije, kao i druga pitanja u svezi s radom uređena su Pravilnikom o radu (dalje: Pravilnik) i Etičkim kodeksom HAOD-a. Pravilnikom u glavi VII. Zaštita dostojanstva radnika i zaštita od diskriminacije regulirane su obaveze Poslodavca u vidu: zaštite radnika od izravne ili neizravne diskriminacije na svim područjima rada i radnih uvjeta.

Sukladno Pravilniku, imenovan je službenik za zaštitu dostojanstva u HAOD-u, ovlašten za zaprimanje i rješavanje pritužbi radnika, a vezano za zaštitu dostojanstva radnika, odnosno za zaštitu od uznemiravanja i spolnog uznemiravanja. Propisani rok u kojem je službenik za zaštitu dostojanstva u HAOD-u dužan riješiti svaku prijavu je 8 dana od dostave pritužbe. U tom razdoblju ispituju se navodi te se nakon toga poduzimaju sve primjerene mjere radi sprječavanja nastavka uznemiravanja ili spolnog uznemiravanja, ako se utvrdi da ono postoji. Sankcija za utvrđeno diskriminatorno ponašanje, sukladno Pravilniku, kao osobito teška povreda iz radnog odnosa može rezultirati otkazom ugovor o radu radnika.

Tijekom 2023. godine Službenik za zaštitu dostojanstva nije zaprimio niti jednu prijavu.

PRILOG

Tablica 15 Prilog sukladno članku 10. Zakona o pravu na pristup informacijama

Članak 10. Zakona o pravu na pristup informacijama	Web adresa na kojoj je objavljena informacija
Opći akti i odluke koji se donose, a kojima se utječe na interese korisnika	https://www.haod.hr/o-nama/zakonska-regulativa
Nacrti zakona i drugih propisa te općih akata koje donose, sukladno odredbama čl. 11. ovog Zakona	https://mfin.gov.hr/pristup-informacijama/e-savjetovanja-ministarstva-financija/3347
Godišnji planovi, programi, strategije, upute, izvještaji o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti	https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/koncesije-i-drzavne-potpore/financijska-transparentnost/452 https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/registar-neprofitnih-organizacija/118
Podatci o izvoru financiranja, proračunu i izvršenju proračuna	https://mfin.gov.hr/proracun-86/86
Informacije o dodijeljenim potporama, bespovratnim sredstvima ili donacijama uključujući popis korisnika i visinu iznosa	https://www.haod.hr/novosti/donacija-udruzi-savao-matije-gupca-6-velika-gorica
Informacije o unutarnjem ustroju, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt	https://www.haod.hr/o-nama/organizacijska-struktura
Zapisnici i zaključci sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti	https://www.haod.hr/o-nama
Informacije o postupcima javne nabave i dokumentacije za nadmetanje te informacije o izvršavanju	https://eojn.nn.hr/Oglasnik/ https://www.haod.hr/o-nama/javna-nabava/izvršenja
Obavijesti o raspisanim natječajima te natječajna dokumentacija	https://eojn.nn.hr/Oglasnik/
Registri i baze podataka ili informacije o registrima i bazama podataka iz njihove nadležnosti i načinu pristupa;	Sukladno odredbama čl. 25. st. 3. Zakona o sustavu osiguranja depozita HAOD je dužan čuvati u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i drugim posebnim zakonima sve informacije o stanju pojedinačnih depozita koji su obuhvaćeni osiguranjem na temelju Zakona o osiguranju depozita, kao i sve druge podatke, činjenice i okolnosti koje je saznao u izvršavanju svojih ovlaštenja i obveza temeljem navedenog zakona. Sukladno odredbama čl. 115. Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava kao i čl. 77. Zakona o prisilnoj likvidaciji kreditnih institucija HAOD je u obvezi čuvati povjerljivim sve podatke koje je saznao pri obavljanju poslova u okviru toga zakona.
Obavijesti o načinu ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnoj uporabi informacijama s podacima za kontakt službenika za informiranje	http://www.haod.hr/o-nama/pravo-na-pristup-informacijama
Visine naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, prema kriterijima iz čl. 19. st. 3. zakona	http://www.haod.hr/o-nama/pravo-na-pristup-informacijama
Najčešće tražene informacije	https://www.haod.hr/sustav-osiguranja-depozita/najcesce-postavljena-pitanja-i-odgovori
Ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost, podaci o drugim aktivnostima)	http://www.haod.hr/novosti https://www.haod.hr/en/news

POPIS TABLICA

TABLICA 1 PREGLED ZAKONSKOG OKVIRA EU I RH	12
TABLICA 2 POPIS ČLANICA SOD-A, NA DAN 31.12.2023.	22
TABLICA 3 UDIO KI U UKUPNOJ IMOVINI	23
TABLICA 4 VLASNIČKA STRUKTURA KI I UDIO NJIHOVE IMOVINE U IMOVINI SVIH KI NA KRAJU RAZDOBLJA	23
TABLICA 5 STUPANJ POKRIVENOSTI OSIGURANIH DEPOZITA SREDSTVIMA FOD-A, NA DAN 31.12.2023.	25
TABLICA 6 POVIJESNI PREGLED UKUPNIH OBVEZA ZA ISPLATU PO OSNOVI OSIGURANIH DEPOZITA	27
TABLICA 7 PORAST UKUPNIH DEPOZITA (U MLRD. EURA)	29
TABLICA 8 PORAST OSIGURANIH DEPOZITA (U MLRD. EURA)	30
TABLICA 9 UKUPNI DEPOZITI PREMA SEKTORSKOJ STRUKTURI (U MLRD. EURA)	32
TABLICA 10 DEPOZITI KOJI PODLIJEŽU OSIGURANJU PREMA SEKTORSKOJ STRUKTURI (U MLRD. EURA)	33
TABLICA 11 OSIGURANI DEPOZITI PREMA SEKTORSKOJ STRUKTURI (U MLRD. EURA)	34
TABLICA 12 PRIKAZ POSEBNE PRILAGODBE TIJEKOM POČETNOG RAZDOBLJA	38
TABLICA 13 PREGLED IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I RASHODIMA, USPOREDBA 2022./2023. GODINA	45
TABLICA 14 PREGLED BILANCE STANJA, USPOREDBA 2022./2023. GODINA	45
TABLICA 15 PRILOG SUKLADNO ČLANKU 10. ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA	55

POPIS SLIKA

SLIKA 1 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA	11
SLIKA 2 VAŽNOST SUSTAVA OSIGURANJA DEPOZITA	17
SLIKA 3 KLJUČNI PODACI SUSTAVA OSIGURANJA DEPOZITA U 2023. GODINI	19
SLIKA 4 BROJ ČLANICA I UKUPNA IMOVINA HR SOD 1997. – 2023.	21
SLIKA 5 VLASNIČKA STRUKTURA KI (% UDIO UKUPNE IMOVINE), NA DAN 31.12.2023.	24
SLIKA 6 POSTUPAK ISPLATE OBEŠTEČENJA	26
SLIKA 7 KRETANJE DEPOZITA OD 31.12.2022. DO 31.12.2023.	29
SLIKA 8 DISTRIBUCIJA UKUPNIH DEPOZITA PO KI, NA DAN 31.12.2023.	30
SLIKA 9 DISTRIBUCIJA OSIGURANIH DEPOZITA PO KI, NA DAN 31.12.2023.	31
SLIKA 10 ODNOS OSIGURANIH I NEOSIGURANIH DEPOZITA U KI NA DAN 31.12.2023.	31
SLIKA 11 SEKTORSKA DISTRIBUCIJA UKUPNIH DEPOZITA, 31.12.2022. – 31.12.2023.	32
SLIKA 12 SEKTORSKA STRUKTURA DEPOZITA KOJI PODLIJEŽU OSIGURANJU, 31.12.2022. – 31.12.2023.	33
SLIKA 13 SEKTORSKA DISTRIBUCIJA OSIGURANIH DEPOZITA, 31.12.2022. – 31.12.2023.	34
SLIKA 14 DUŽNOSTI I OVLAŠTI HAOD-A KAO NADZORNOG LIKVIDACIJSKOG TIJELA U POSTUPKU PRISILNE LIKVIDACIJE KREDITNE INSTITUCIJE	37
SLIKA 15 ČETIRI STUPA SUSTAVA ZA FINANCIJSKU STABILNOST	41
SLIKA 16 AKTIVNOSTI PREMA ORGANIZACIJSKOJ STRUKTURI U 2023. GODINI	47



HRVATSKA AGENCIJA ZA OSIGURANJE DEPOZITA
CROATIAN DEPOSIT INSURANCE AGENCY